(دیوان سیدی)

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C. ... 1923 ... Kütüphanesi

٢٥٢٢

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısmı: Hacı Mahmud ef.
Yeni Kayıt No: 3533
Eski Kayıt No:

٢٥٢٢

بسم الله الرحمن الرحيم

قل هو الله العزيز القادر الحى العليم السلام المؤمن القدوس رحمن الرحيم
الغنى القابض الغفار الملك الغفور العلى الباسط القهار الهادى الشكور
المهيمن المصور الحفيظ الرقيب المعز المذل الحكيم المجيب
القوى الخالق الرزاق العدل البصير الحسيب البارى الفتاح الحكم الخبير
الولى الحافظ الجبار البر الكريم المتين الرافع الوهاب الباقى الحليم
الودود الواجد الماجد الباعث المقدم المؤخر الرؤف الوارث
المعيد المتكبر اللطيف الشهيد العظيم الواسع القيوم النور الحميد
العفو المنتقم المبدئ المحصى الاحد مالك الملك الصبور الواحد المغنى الصمد
السميع الجامع التواب الحق الوكيل البديع المقتدر النافع الضار الجليل
ذو الجلال داخى والاكرام الولى المقيت المجيد الظاهر الباطن المحيى المميت

الرشيد المانع المقسط المتعال
اول آخر در اول بى شبيه بى مثال

احمد و حامد محمد قاسم و عاقب منير خاتم و جاهد سراج حاشر ماحى بشير
منذر و داعى نبى و شاهد و مهدى خليل
هاد محمود و مبشر مهتدى نور و جليل
ناصر و حافظ رسول و عادل و واعظ شهيد حجت و صاحب نذير و واعد و ناطق رشيد
صادق و طه و يس و صفى و مصطفى
قائم و طس و حم و تقى و مرتضى
حق و مدثر حبيب و عبد و حاكم مستقيم طهر مختار و مسلم سيد و قائد كريم
عالم و سابق شفاء و واسط مكى سلام
مقتصد مزمل و برهان و فتاح و امام
اول و آخر مشفع شافع و شاكر قريب ظاهر و باطن درر هم مجتنب بار و مجيب
امر و ناهى محلل هاشمى و اولى
ابطحى طيب مضرى و حجازى هم ولى
هم رحيم و هم محرم هم شكور و هم منيب هم غنى و هم جواد و هم فصيح هم خطيب
هم قريشى و عزيز و داخى قصوى مدنى
متواسط هم رؤف و عربى و حرمى
هم حليم و هم كليم امى مبلغ هم مبين ايتدى تبليغ رسالت كه ايرنجه يقين
صلى الله تعالى عليه و سلم

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد لله شغل نظمه راغب اولدم بر زمان — كون بكون ايتدى ترقى قلبده انك لذتى

هر نه دكلو نظم اولنديسه انى جمع ايليم — تا كه اكا مجرمى بوغا محمد امتى

علم اخلاقه بحث غايت ندرت اوزره اكلور — واقع اولمقله هواجنك جدالك كثرتى

بر هوس دوشدى حقيره قلمده هيچ طاقتم — تا بلنمدكجه بارى انك اجماليتى

ليك تقويدن بر بحث ايلمك اولدى اهم — اول اجلدن دكله تقويده نه حقك نعمتى

حق تعالى مدح ايدر تقوينك اهلن نصله — فهم ايدن كامللره حصر ايتدى مولى عزتى

اهل اوجدر دينده اعلا واوسط ادنى باعتبار — اولميه مكروه كبائر داخى حقه شركتى

ايليه دعوى تقوى ليك اوله بى خبر — اولدرر دعوده كاذب جاهل وهم نكبتى

پس سكز اعضايه مخصوص اوله يا خود جمليه — منكره چون ويرده قدرت خيره صرف ايت فرصتى

قلب اذن عين بطن فرج رجل يد لسان — جمله سى طقوزدر اما قلبه ايله همتى

نافذ القائل بر ملك چون اوله اعضا خادمى — انى اصلاح ايلمك غيره يتيرر عصمتى

تخليله تحليه در انى اصلاح ايلمك — حق تعالى جمليه اسان ايده بو دقتى

ايو لكم كم ايو اولماغه اتمه هيچ كما — علتى شرعك ورودى عاقلك تجربتى

سوء خلق مبناسى الى حسن خلقك اولدى اوچ — نظمنه سعى ايله سيد كل كجرمه رحمتى

حكمة عفت شجاعت حسن خلقك منشئى — سوء مبنا در بلادتله تهور رذلتى

جربزه دور دنجى جبن هم بشنجى خمود — ويرن التنجيسى انسانه شره در ذلتى

قورتلام ديرسك اكر مبناء سودن اى كشى — عقله خدمتكار ايده كور دكل غضبله شهوتى

جهل غفلتله عقل مغلوب اولورسه بونلره — غالبا خوف اوزره اولكم بوله مزسن جنتى

مطلقا اطراف اوساط اوله مخلوط بونلره — فاسد باطل در دكل حقه دوندر وجهتى

كر علاجى مجملا ايا ندر ديرسك كشى — غايتن تفتيش تأمل ايله ترجه رجعتى

جمله اخلاق نظم اولنماق اوزره تفصيل محال — شغل ما لا يعنى وار در همده عصيان وفرقتى

سوء خلقك امهاتى دينكجه نكم ايله ترك — كفر بخل اسراف ريا كبر حسدله بدعتى

قجسه كفر بدعت كبر ريادن بر كشى — قورتله جمله خبائثدن بوله هم دولتى

ديو تحقيق ايلدى صاحب طريقت بركوى — رحمة الله عليه بلدردى بزه رحمتى

پس بو دورتدن لازم اولدى جمليه اتمك فرار — سيدى نفسك اهمدر اكله ايله نفرتى

في بيان الكفر

مؤمن اولمق شان ايكن انده اولميه ايمان — كفر محض اولدر ديشلدى صقله بنم هر زمان

كفرك انواعنى اوچدر ديدلر هى في المثال — جهل حكمى هم عنادى ديدى جمله اهل حال

كفر جهليه سبب اولمايه عالم مجلسى — حاجت اتميه تأمل اتمكى هر مجلسى

اوچدر كفر عناديه سبب نه اتمك كرك — خوف ذم حب رياست كبرى ترك اتمك كرك

كفر حكميه سبب اولدر اوچ ديديلر سرمد — قصد اظهار ظرافتله بلاغت في الاداء

حكمتك بر جانبى افراطدر ادى جربزه
جانبى اخر بلادت ضبط ايت [illegible] جربزه

عاقلك كارى شجاعت جانبين ذاتى جلدر
جبن تفريط وتهور ايله افراطدن نحذر

عفت افراطى شره تفريطيدر انك خمود
ضبط ايت نقلمز خيمه صاغ اوله عمود
سيدى

قولده ايمان كامل اولماز اولمدقجه بش خصال
واوسى فاروق اعظم قلبدن ايله اعتماد

صبر وتسليم وتوكل ايله تفويض ورضا
جام موت كلمزدن [illegible] سيد قل اعتياد

حاضرینی کولدورب تطییب مجلس ایلمک   هزل هزلیله مزاحیله غرائب سویلمک

هم تضجرله غضب خفت تزهد فی الکلام   امردن قاریلمیوب اتمک حکایاتی عرام

اون ایکی اوندر اوچی حفظ اتمیه اعضا لسا   سویلر انجق بوجهاندن اولوراندہ بی لسا

سه دیر بز اهل بصیرت دیو ویردر مانیخ   دیسه لم جانیله دکله دیتمک فرمانیخ

قچ کفردن کیرمه دامه خوف ایت فات اشتن   کلمدن غافل اجل اولمدن کل بر ایش ایت

قچمسه بو کفرلک انواعندن اول فاسق کشی   جمله طاعاتی نکاحی کیده بیک اکله کشی

هر نه بو عزلوسه نیمز هم اولور جنت حرام   اولمه سی لازم نماز قیلنماز اکا وکسلام

صقلیه بوم مهلکاتدن دیمز بو امتی   صقله مز ما دامه هر کس اتمدیجه همتی

فی بیان البدعة

بعده بدعت ندر لطف ایله بلدر بزلره   حق تعالی جملیه رحمت ایده هم سزلره

بدعت اولدر ویرمیه اذن اکا فخر کائنات   هم صحابه تابعین کاملین کاملات

قلب عادتله عبادتدر محلی اکله یک   غم دکل عادتده بدعت ما عدا اولمایه تک

قلبدن اولا بدعت ایکی کفر اولور انک بری   بیر اکبردر عفو اولمزسه نار اولور یری

بدعت ثانی عبادتده بولینه فی الابد   سیئه در حسن یوقدر واردین یقرر بد

دیرسک بو بدعتک قچدر مدار اوجد   اتباع عجب تقلید لیک قچمق کوجدر رد

لیک توفیق اتسه مولی بر قولنه هر زمان   کندی قاچر غیری داخی قاچیردر ویرمز امان

فی بیان الریا

بعده بلدر ریایی ایدهلم اندن حذر   غافل اولمه بلمیانه هم قچمین یولدن ازر

اخرت کاریله دنیا جمعن ایدرسک مراد   توبه ایت اولدر مرایی حاصل اولور ما یراد

صوتن الحاق ایلیه هم تبرده طوداغی   صومه دال اوله چوغلده هم یلاوک یاغی

کره الجایو غکن هم ناسه اعلام ایلمک   اقتداء غیره نیت یوغکن سوز سویلمک

قسمی بش اولدی ریانک ضبطنی ایدن مرام   غالب مغلوب مساوی محض غیره علام

نفع دنیا خلقدن اولما اولدر اکله ریا   استنه خالقدن اول اولماز ریا اتمه ریا

وارد اولدی استخاره داخی استسقا اشت   بقله اذیه فالنه کل توبه ایت سنت ایشت

بش محلی وار ریانک دیو تعداد ایتدیلر   برجه برجه وجه تفصیل اوزره اعداد ایتدیلر

لیک هر برینی تفصیل ایلمک اولدی محال   ضبطه مانع کوریشور اندن دینلمشدر محال

بیرسی زی بدن اصحاب و اقوال عمل   اجری کل قورق اوم خدادن نیجه بر طول امل

غالب محض و مساوی ایدر ابطالی عمل   چونکه نیتدر اساسی اولمدی اولماز عمل

لیک مغلوب اوله اول نقص ایدر انجق اجرنی   ناقصا قلدی عمل چون بوله نقصان اجرنی

حب دنیادر مدار سیدی ایت احتراز   لذتندن کچ فکر ایت شدتن قلبکده یاز

فی بیان الکبر

کبر ایت کوندرب ذم اتدی خلاق جنان   ذره سی مانع جنانه دیدی اول فخر جهان

چونکه قرانیله مذموم اولدی لازم سیدی   ایده سن اسبابنی اندن علامات بیان

قچدر دیرسه اکر اسباب کبری بر کشی   علمله طاعت جمال قوة مال زمان

ایکیدن خالی دکلدر مبتدع فی الاعتقاد
بیر کفر بیر بدعت حفظ ایده مولی لا ماد
کفر انکار شفاعت جنت و نار حساب
حشر میزان صراط ایله صحایف للحساب
جنت [illegible] وجودین نفی ایدرسه مبتدع
سیدی دی اکه دائم مبتدع عد مبتدع
سیما انکار ایده قبرک عذابنی دلیل
اعتقاد ایده مخلد اوله اصحاب طلیل

صباغ عدول اتمز ریادن بلکه مرضی اولدی اخی
یوملدم بو کیجه کوزم بو تمام دیر هیچ طعام
وصف ایدم بیچ قیج ریاسن اکله لطف ایله اخی
طائیعدکن یا توز اولمسه اکا شخص عظام
اختمالی رحلت اوزرم ایکن بو ایش ایدنه
توبه لطف الهیه سیدی چونکه حلولی کیدنه

اولدی التنجی بیدنجی داخی اتباع نسب — بی نسب کمدر بولردن غافل اوله بی کما

حمد لله اکلدق اسبابنی اولدی یدی — اون ایکی داخی علامت دیندی رتم الامان

اولا سومک قیامی ناسی تعظیما لنفسه — ثانیا مشی اتمک خلفنده غیرک هر زمان

عار ایدن قربا جلوسدن غیر زائر اولمیه — داخی معلول ایله مرضی لرله اولمیه مکان

اومتاعن جمله هر لبس دیندن انجنه — کر فقیر ایدرسه دعوت زیرا ازدر انده ناز

طقوزنجی اول لوازمدر که وله اول خسیس — بیعه حمله عار ایدرسه اول ایده کبرن عیاذ

کر تقدم اتسه اقرانه انجنورسه اون بری — اون ایکنجی عار ایدر حق قبولده هر زمان

یا الهی سیدک بو نظمن ایدرسک قبول — صحتنده ویرامانه ختم حالنده ایمان

فی بیان اخلاق الذمیمة

خدا حفظ ایده لطفندن عموما جمله اخوانی — دخی تخلیص ایده آفات قلبدن جنس انسانی

بو عبد عاجز صاحب قصور اوزره دیدی سید — ایدم بربر انی اظهار اولورسه عون ربانی

کفر دربیرسی انک دخی هم جهل خوف ذم — ریا کبر جزع امن تهور یأس رحمانی

کفر هو عدم الایمان عمن من شانه ان یکون مؤمنا	**جهل** هو عدم العلم عمن من ان یکون عالما	**خوف ذم** هو انقباض القلب کراهة ان یصیب الذم من الناس	**ریا** هو ارادة نفع الدنیا بعمل الآخرة او دلیله او اعلامه احدا من الناس من فعله ...

کبر هو الاسترواح والرکون الی رؤیة النفس فوق المتکبر علیه	**جزع** وهو عدم تحمل المحن ...	**امن** الخلاص [illegible] وسخطه	**تهور** هو ملکة بها یقدم علی امور لا ینبغی ان یقدم علیها	**یأس** هو تذکر فوات رحمته و فضله و قطع القلب من ذلك

حسد بخلیله عجب اسراف قضا اوزره سخط اتمك

تعریف الخلق

خوی دیرلر لسه که هر کسده بو حالتده در — نفسه منسوب ایش جهر اندن فکرسز ذات صدور

شرعه اویدیسه حسن دنیکا اویمزسه خبیث — سیئه اویه قعود قعطادن اویمیا یولدن ازر

بر بیسی داخی جبن ولدی شماتت غدر جانانی

حسد هو ارادة زوال نعمة الله تعالی عن احد مما له فیه صلاح دینی او دنیوی بغیر ضرر ... او عدم وصولها الیه وجه من غیره	**بخل** هو ملکة امساك المال حیث یجب بذله بحکم الشرع او المروة	**عجب** وهو استعظام العمل الصالح وذکر حصول شرفه بشیء دون الله من النفس او من الناس	**اسراف** هو ملکة بذل المال حیث یجب امساکه بحکم الشرع او المروة
سخط وهو ذکر غیره قضاء الله بانه اولی به واصلح له فیما لا ینفذ صلاحه وفساده وتعجیز عما قضاه	**جبن** وهو هیئة راسخة بها یحجم عن مباشرة ما ینبغی	**شماتت** هو الفرح والسرور والضحك بما به من البلاء فی الخصم	**غدر** وهو العهد والمیثاق بلا ایذان

خیانت خلف وعد حرص سفهله سوء ظن اتمك

فظاظت غل غش فتنیله تکثیر اتمه طغیانی

خیانت وهو ان یکون علی الحلیة فی قوله وفعله	**خلف وعد** وهو ان یخالف وعده وعدم الوفاء بقوله	**حرص** وهو طلب تحصیل نعمة من نعم الدنیا باجتهاد وسعی کثیر	**سفه** وهو ضعف العقل وخفته وسخافته ورکاکته
سوء ظن وهو ان یظن احدا علی خبث ومعصیة بعلامة قلیلة	**فظاظت** وهو کون القلب غلظة وشدیدا	**غل غش** وهو عدم تمحیض النصح بان لا یجتنب من اصحاب الشر من نفسه ولغیره	**فتنه** وهو ایقاع النفس فی الاضطراب والاختلال والمحنة والبلاء بلا فائدة وبنیه

بطالتله وقاحتله تذلل حقد حب مال

طمع تعلیق قلب اتمه سروره قومه شیطانی

بطالت وهو ان یتکاسل فی تحصیل شیء من الاشیاء وحفظه	**وقاحت** وهو ان لا یستحیی من الله ورسوله	**تذلل** وهو اظهار الصفة اکثر من مرتبة شرعا وعرفا	**حقد** وهو ان یلتزم نفسه استقبال احد والفار عنه والبغض ارادة الشر

حب مال وهو ان یحب المال بغرض الدنیا	**طمع** وهو ارادة الحرام الملذو الشر المخاطر	**تعلیق قلب** وهو ذکر بدنك عن شیء دون الله تعالی

هوایه انس مخلوقه اکر اولور ایسك تابع
صلف خفت نفاق اوزره اولانلر بوکله نیرانی

هوا وهو عدم فطم النفس عن الماکولات وحملها علی هواها فی عموم الاوقات

انس مخلوق وهو الاستیناس بمتاع الدنیا

صلف وهو تزکیة النفس واظهار القوة والقدرة علی امور الشاقة والاخبار عن [illegible] مع عدم المبالات عن الکذب وعدم التصدیق

خفت وهو ان یلتفت وینتظر لکل جاء وذاهب ویتحرك ویرید اسماع کل قول وان یکثر الکلام والاستفسا عما لا یهم والاستعجال فیه

نفاق وهو عدم موافقة الظاهر للباطن والقول للفعل

عناد جربزه کفران نعمتله مداهنلر
تمرد بدعت تقلید شرهله اوله لر جانی

عناد وهو ان یعلم حقیقة الشیء ولم یقبله مکابرة

جربزه وهو ملکة ادراك تدعو الی اطلاع ما لا یمکن معرفته کالمتشابهات و یجب القدر و یصدر بها افعال یتضرر الغیر بها

کفران نعمت وهو عدم تعظیم المنعم علی مقابلة نعمه

مداهنه وهو الفتور والضعف فی امر الدین کالسکوت عند مشاهدة المعاصی والمناهی مع القدرة علی التنبیه بلا ضرر

تمرد وهو عدم قبول النصح والاطاعة لمن هو فوقه

بدعت وهو المحدث بعد رسول الله صلی الله علیه وسلم واصحابه مخالفا لما هو علیه واصحابه

تقلید وهو الاقتداء بالغیر بمجرد حسن الظن من غیر حجة وتحقیق

شره وهو ملکة بها تناول المشتهیات مطلقا سواء کان علی وفق الشرع او لا

خمود بغض صالح حب جاه حب مدح اصرار
عداوت حزن فی الدنیا بلادت ایده نهرانی

خمود وهو ملکة بها یقصر استیفاء ما ینبغی من المشتهیات

بغض صالح وهو عدم صحبة العلماء والصلحاء

حب جاه وهو ان یحب رفعة فی قلوب الناس

حب مدح وهو ان یحب مدح الغیر فی فعله وقوله

اصرار وهو دوام قصد المعاصی ولو صدرت احیانا او مرة

عداوت وهو ان یتخذ احدا خصما اکثر من ثلثة ایام لغرض الدنیا

حزن فی الدنیا وهو الترجیع والتاسف علی ما فات من النعم الدنیویة

بلادت وهو عدم تمییز الخیر والشر والبدع من السنن

تشاءم حب دنیا حب ظالم خوف فی الدنیا
عمل تسویف امل ده عاجل وکل ایله ایمانی

تشاءم وهو جعل الشیء علامة الشر

حب دنیا وهو ان یحب ذوق الدنیا وان یکثر السعی وتحصیلها

حب ظلمه وهو حب الفساق وعدم الاظهار البغض لهم

خوف فی الدنیا وهو انقباض القلب کراهة ان یصیب مکروه وینوی

تسویف عمل وهو تاخیر التوبة وسائر عمل الاخرة

امل وهو ارادة الحیوة للوقت المتراخی بالحکم اعنی بلا استثناء او شرط صالح

عجله وهو معنی الراتب فی القلب الباعث علی حصول المرام بسرعة او علی الاقدام علی شیء باول خاطر دون تامل

فی بیان اخلاق الحمیدة

سینله ولدی تمام اخلاق مذموم عموم
ثوب غفلت بونلری ستر ایلدی طولدی عموم
ضدیدر انك بری ایمان حسن اعتقاد
قلبله ضبط اولنسه اول تبدیل ایدر خوق صورتی
دفعه سعی ایدر اوکسکر انده وار دین غیرتی
هم دخی اخلاص احسان تواضع بی عنادی

ایمان هو التصدیق بالقلب بجمیع ما جاء به محمد علیه الصلوة والسلام والاقرار به عند عدم المانع حقیقة او حکما فقط

اعتقاد هو سبب التمسك بالسنة وما علیه الصحابة واجماع الامة وترك الهوی والاعجاب مع النظر والاستدلال

اخلاص وهو تجرید قصد التقرب الی الله تعالی بالطاعة عن نفع الدنیا والاعلام السابق

احسان وهو ان تعبد الله کانك تراه

تواضع الصفة وهی الرکون الی رؤیة النفس دون غیره

هم سخا ایثار حکمت شکر صبر ایت اعتقاد
ذکر منتله نصیحتدر دخی دین غیرتی

سخا هو اعطاء ما ینبغی لمن ینبغی

ایثار هو ان یکون نفع الکف عن حاجته

حکمت وهی ملکة للنفس تدرك بها الصواب عن الخطاء

شکر وهو تعظیم المنعم علی مقابلة نعمه علی حد یمنعه عن جفاء المنعم

صبر وهو حبس النفس عن الجزع

ذكر منت وهو ان تذكر انه بتوفيق الله تعالى وان الذى شرفه وعظم ثوابه وقدره

نصيحت وهى ارادة نعمة الله تعالى على احد مماله فيها صلاح او حدوثها

غيرت كرهة المعصية وملا يحبه الله تعالى

بر دخى غبطه تصوّفله مروّتله رضا
خوف حزنيله فتوّت بغض فى الله رجا

غبطه وهى فى الاخرة ان لا تريد زوال النعمة ولكن اردت لنفسك مثلها

تصوّف هو الخروج عن كل خلق دنى والدخول فى كل خلق سنى

مروّت وهى رغبة صادقة للنفس فى الافادة بقدر ما يمكن

رضا وهو طيب النفس فيما يصيبه ويفوته مع عدم التغير

خوف وهو يحدث فى القلب عن ظن مكروه يناله

حزن وهو حصر النفس عن النهوص فى الطرف والتوجع على الذنب الماضى

فتوّت وهو كف الاذى وبذل الندى والصفح عن العثرات وستر العورات

بغض فى الله لكل عاص لعصيانه

رجا وهو ابتهاج القلب بمعرفة فضل الله تعالى واستروا[illegible] فى سعة رحمة

حبّ فى الله توكّلله خمول استوا
يعنى مدح ذمده اما اشبو درهدر التى

حبّ فى الله حب العلماء والصالحين فى الله تعالى

توكّل وهو ذكر قوام بدنك من الله

خمول هو السقوط الذى لا شرف ولا شبهة

استوا وهو عدم التلذذ بعريف المادح وعدم التألم بالتغير

اول مجاهد بريد تحقيق حلم حسن ظن
زهد رشديله شجاعت رفق دائم ايله

مجاهد وهى فطم النفس عن المالوفات وحملها على خلاف هواها فى عموم الاوقات

تحقيق وهو النظر بالاستدلال

حلم وهو ملكة الطمانينة عند محرك الغضب

حسن ظن لله تعالى وللمؤمنين

زهد وهو كراهة الدنيا وبرودتها على القلب

رشد وهو قوة العقل وبلوغه الى كماله

شجاعت وهى ملكة بها يقدم على امور ينبغى ان يقدم عليها

رفق حسن الانقياد لما يؤدى الى الجيد

ايله

ايله هم انجاز وعديله وفائى عهده سز
برى داخى فكر ايدوب ذكر ايلمكدر ميّتى

انجاز وعد

وفاء عهد الوفاء ملازمة طريق المواساة ومحافظة عهود الخلفاء

ذكر ميّت

هم دخى قصر امل تفويض تسليم حيا
كظم غيظيله امانت عفّت صدق ذكا

قصر امل عدم ارادة الحيوة للوقت المتراخى بالحكم

تفويض وهو ارادة ان يحفظ الله تعالى عليه مصالحه [illegible]

تسليم وهو [illegible]

حيا وهو انحصار النفس خوف ارتكاب القبايح

كظم غيظ

امانت

عفّت وهو [illegible]

صدق وهو فى سبع

ذكا سرعة اقتناع النتايج

خوف ذكرك وار ايسه كل اشنا ايله سكا
استقامتله تفكّرله خشوعى توبتى

استقامت وهى الوفاء بالعهود كلها وملازمة العدل والتوسط فى كل الامور

تفكّر فى نفسه هل هى متصفة بمعصية [illegible]

خشوع وهو قيام القلب [illegible]

توبه وهى الرجوع عن قصد المعصية والعزم على ان لا يعود اليها تعظيما لله تعالى خوفا من عقابه

برى داخى نفس ربط ايدوب دخى شرط ايلمك
هم حسابيله عتابيله عقوبت ايلمك

ربط نفس وهو ربط النفس فى طاعة الله تعالى

شرط المشارطة على النفس اولا بترك المعاصى وترتيب الوظائف والاوراد فى كل يوم وليلة

حساب المحاسبة بعد العمل هل اتم الشروط ام قصر

عتاب ان ينقص بنحو الجوع والعطش والنذر بالتصدق

عقوبت

نفس بونلردن تتبعله رقابت ایلمك
قل ادب ایله اناثت ایله عفو نیتی ٥

- **رقابت** المراقبة بمراعات القلب للترقب باستدامة العلم
- **ادب** وهو حفظ الحد بين الغلو والجفاء بمعرفة ضرر التعدي
- **اناثت** مبادرة عمل الاخرة
- **عفو** ترك المجازات بسهولة من النفس مع القدرة
- **نیت** ارادة طول حیوة للعبادة

امر دینده هم صلابت انس بالله وقار
شوق الیه ایله محبتله یقین بی شمار

- **صلابت** في امر الدين
- **انس بالله** بذكر الله وطاعته
- **وقار** وهو الاحتراز عن فضول النظر والكلام والحركة
- **شوق الیه**
- **محبت** الله
- **یقین** وهو عند الصوفية استيلاء العلم على القلب واستغراقه

راه تحصیله تملق هم قناعت باختیار
اخرت چوندن ایوشمك سعی شفقت رقتی

- **تملق** في طلب العلم
- **قناعت** وهو الاكتفاء باليسير من الدنيا بلا طلب الزيادة
- **اخرت چون ایوشمك** مبادرة في عمل الاخرة
- **سعی**
- **شفقت** وهو صرف الهمة الى ازالة المكروه عن الناس
- **رقت** وهي التاذي عن اذى يلحق الغير

بل دخی صدر سلامتله فراستدر بری
کسب ایچون طول حیاتدن ارادتدر بری

- **سلامت صدر** عن حقد
- **فراست** وهي خاطر نشأ عن قوة الايمان يهجم على القلب فينبغي ما يضاده
- **طول حیات للعبادات**

داخی عبدیتله حریت ارادت اخرت
بونلری حفظ ایله حقدن خشیتی

- **عبدیت** وهي ان تكون عبد الله في كل حال كما انه ربك في كل حال
- **حریت** وهي ان لا تكون تحت رق المخلوقات ولا يجري عليه سلطان المكونات
- **ارادت** وهي نهوض القلب في طلب الحق بالخروج عن العادة

حق تعالی خشیتن یاغنه دل فکر ایلسه / بحر غفلتدن هلاك اولا وجودی صوییلسه
بعده نصری خدادر دیو صبر شکر ایلسه / اولور ایدی لیك مانع‌در شقاوت کثرتی
سیدی کل آیت غدا حفظه تحمل حملنی / بونلر ایله بوله سن صالحلرك پاك حلمنی
کر تفکر ایلسك قلبده قیامت حالنی / اتدوردی شبهه سزدار جزانك عسرتی

في بيان شروط الصداقة والمحبة والمودة

بر کشی ایله دوست اولام دیرسك ایا کان وفا / حسن خلق عقلی اوله داخی صدقیله وفا
هم صلاح ایله شجاعتکار اوله دائم اکا / سیدی ایله عمل غایت نصیحتدر سکا

في حق الطهارة

بر کشی دائم طهارتده اولسه بی عدد / یدی خصلتله اکا تعظیم ایده مولی هاد
رغبت ایلیه ملائك صحبت ایدوب کرمکه / طورمیه داخی قلم دائم ثوابن یازمغه
اولدر اوجنجیسی تسبیح ایلیه اعضا ایله / داخی فوت اولمیه تکبیر افتتاح اجرین بوله
اوسه یو حفظ ایده بشنجی انی شردن ملك / قبض روح اسان اوله هم اولدر جمله‌دن بلك
اوله اللهك امانندن یدنجی نعمتی / سیدی ایله عمل بولمق دیلرسك نعمتی

في بيان حقوق الله وحقوق العباد وحقوق الحيوان

اوتوز ایکی حق دینلدی لیك اجمالا عدد / اون ایکیسی حق مولی اون ایکیسی حق عباد
حق مولی اول نماز در ترك ایده قطعا انی / یاخو تعدیل سزادا ایده قلّه ضایع انی
شرب خمر و هم لواطه کذب نذر یله زکوة / ترك ایدن کفاره صوم قضا سز یوق نجات

اولدی اونجی زنا فطرة ضحایا در تمام ضبط ایدرسك جمله قلبدن کبر جهل ظلام
حق مولی چون تمام اولدی عبادك حجتنه اوندیکیدر اوچ بلوك دینده عبادك حجتنه
الننی مالا بولندی اولدی اوچی فی البدن قلبه منسوبدر اوچی حفظ ایله یا رب حمله دن
ظالمه سعی ایله اتلاف غضب سارق ییه مال کوزمدن ایده شهادت تا اولمی بویله وبال
اولکه اولمشدر بدنده خدمت ضرب بری قلبدن اولا اولدی استهزا وشتم وافترا
حق حیوانه دینلمشدر سکز جمله تمام یوزنه صوچیله اورمق غیره صوچ بزای هم
هم تحملدن زیاده اورمق ولدی یوك اكا اوته صویه لا یوق اولمی ایتمك اهمال سكا
یاز کوننده یازلیاسی قشده قشلو اتمك سكزنجی سیدی حفظ ایلمدن یاتمق

فی حق الصلوة اجمالا

بل صلوتك فرضی اون بش واجبی یکرمی در مستحب یکرمی اوچ سنتی یکرمی یدیدر
سكسان التی اولدی جمله فهم ایدوب حکمه ملال هر افرادینی اجرا ایله اولمه اهل ضلال
اولماق استرسك اکر مقبول خلاق جهان اوکردی ویربلمینه اتمه اما امتنان
اون برا اولمشدر مباحی اونا وچی ولدی حرام بشی مفسد دربکم طقوز مکروه تمام
اولدی بو جمله دخی سكسان سکز ایت اجتناب تا که سید لطف ایده ربك سكا بی ارتیاب

فی بیان وجوب تعداد اسامی انبیا علیهم السلام الذین ذکروا فی القرآن

ایا مؤمن نه در غفلت سكا بلمکده اجناسن دکلمیدر ولی نعمت نیچون سن بوندن اعماسن
که تعدادنده دیدی اول معبودلی بعض نبیسنی وجوبیتی مقرردر انك بلمکده اسماسن

اهل جنت جنت ایچره نعمت افزون ایله
اولهلر سعی ایله جانم بوزیلور کون قصر
اولهلر سعی ایله بر سنجی حسن یوسفی
قامه آدم ملة عیسی ایله داودی نفس
خلق تقریر محمد اوله سیدی تعداد اوله
ماعدا نعمت نه ممکن امتثال الحفظ ایله رفت
یوقدر در قطعا احیدا نمازینی ادا
انسه دائم برکتی نثر وقت وسعت قالقه قبر ایشتدی
اولارکه در رزقی وسعت کورمیه حقدن عابد
بوله نثر وجه اوبنه نعمت کورمیه صواب
بوقکی کچه صراط مصاغه اوله کورنشجیسی
سیدی عزم ایتمدیم اولکیدر اما بحساب
جنتی اعلایه کیرمه

صفات صدق ایله بلمك امانت فطنت و تبلیغ دکلدر مسلم اول بلمز انك ولی واخری سن
دیلرسك اسم مذکوری اشارتدر حروف کا عدد ده کور دخی تفصیل دیلرسك ایدم اسماسن
که اول حضرت ادم دخی ادریس ایله موسی بودر بل تا رمار ایدن عدو سحر اغواسن
دخی ابراهیم اسحق و هم یوسف ایله ایوب بولاری مدح ایدر خلاق خصوص صالح اسماسن
بریسی نوح هود لوط دخی اسمعیل یعقوب که هارون ایله یونس هم دخی بل عبد الیاسن
سلیمان حضرت داود یحیی ایله دکله ده قیامتده عبادینه انك اولصو حسناسن
الیسع ذو الکفل زکریا شعیب حضرت عیسی محمد صل یا رب تمام برا اتقا قیسن
دینلمشدر دخی ذو القرنین عزیر ایله دخی لقمان بزه تصدیق لازمدر بودر تعریف اسلافن
سنك ضبطك محقق می که نظمن ایلدك سید حق اسان ایده هم ویره مقامك انده اعلاسن

فی بیان اربعة عشر امرا من الامور فی حدیث مخبر اهوال القبور

قال رسول الله صلی الله علیه وسلم سیأتی زمان علی امتی لا یبقی من الاسلام الا الاسم ومن الایمان الا الرسم ومن القرآن الا الحرف فهمهم بطونهم ودینهم دراهمهم وقبلتهم نساؤهم لا یقنعون بالقلیل ولا یشبعون بالکثیر فانهم یأکلون الربا ویعملون الریا ویفرون من العلماء کما یفر الغنم من الذئب فقام اعرابی فقال یا رسول الله فما حالهم وما بالهم فقال رسول الله صلی الله علیه وسلم ابتلاهم الله تعالی بثلاث بلیات قبل ان یموتوا اولها سلط علیهم سلطانا جابرا وثانیها رفع منهم البرکة والثالث یخرجون من الدنیا بلا ایمان

آدم ادریس ایوب یونس ابراهیم وهود
موسی نوح عیسی سلیمان داخی هارون وداود
صالح اسماعیل اسحاق یوسف یعقوب الیسع
ذو الکفل الیاس ذو القرنین عزیر لقمان لوط
لوط داود ادی شعیب یحیی وزکریا تمام
جمله سردار ادی محمد صل سید ایله سود

بر زمان اوله کله بو امته اون بر خصال / دیو تعداد ایلمشدر حضرت روحی جهان

دین درهم قبله صرّه خلقده همت بطن اوله / اسم اسلام حرف قرآن قاله هم رسم ایمان

غالب اوله هم دیانته ربا ایله اشکار / اولجیبک حرمتینه صقله بیم هر زمان

چوق طیوره مایه بطونی از قناعت ویره / اون بری قورتدن قاچر قیون کبی قچه همان

کورسه ایدی عالمی کل اکه حکمت سیدی / اولدر اهل زیان واهل عصیان هم بیان

بر عرب ایشیدیجک قلقدی دیدی هم یا رسول / حال شانی اول کسک نوله بولنیه اول زمان

دیو جک ویردی جواب اول مخبر صادق وکا / اوچ بلا ویره او قومه خالق خلق جنان

اوله ظالملر مسلط قالقه هم مالدن نما / کیده دنیادن ایمانسز سیدی دی الامان

فی حق بشر الحافی علی ما رأی النبی فی المنام

حضرت فخر جهاندن بشره دیدیکه فی المنام / باعث رفعتجو بن ویردیکه بین الانام

دیدی اعلمدر رسولی حضرتی ربی اله / بو خطاب ولماز بره حکمت ندر یا رب

دورت خصلتدر مدار خلق ایچنده عزتک / اتباعک سنته صالحلره هم خدمتک

اولدر اوچنجی نصیحت ایلمکدر ادمه / هم محبت ایلمک اصحابمه اولادیمه

سیدی وار می هوس کل سنده ایشبو دولته / غافل اولمه قل عمل تا کیره سن بو دولته

فی حق نزول الکتب

دیدیلر اندی سمادن مرسلینه یوز کتاب / یوز صحائف دورت مدوّن اکله اولمه اهل ارتیاب

اندی یوزدن ادمه ابراهیمه اون اون / اللیسی شیته اوتوز ادریسه دیر اهل خبر

بو نصحف اولدی بیان دورت مدوّن بیان / یوقدر حاجت بیانه سیدی اتمه بیان

فی حق خلافة الخلفا

ایکی ییل اوچ ای خلافت سوردی بو بکر جهان / اون سنه التی ای دخی سوردی عمر صاحب قران

اون ایکی ییل داخی اندی عثمان بر رضا / طقوز ای دورت ییل دخی قلدی علی المرتضی

التی ای دخی خلافت سوردی انک اوغلی حسن / جمله سی سید اوتوز ییل ضبطه غفلت اتمه سن

فی بیان مفهوم حدیث فخر الکائنات خرج الدیلمی عن ابن عمر وانس انه قال علیه السلام

ستة یدخلون النار قبل الحساب بستة قیل یا رسول الله من هم قال الامراء بالجور والعرب بالعصبیة والدهاقین بالکبر والتجار بالخیانة واهل الرستاق بالجهل والعلماء بالحسد

فی بیان معناسی — نظم حدیث شریف

التی کمسه کیره نار دیدی اول خیر الوری / ظلم ایله حاکم اولانلر جهل ایله اهل قری

کبر ایله علاء قویه هم تعصبله عرب / اهل علم اولانلر حسد تاجر خیانت فی الشری

سیدی غفلتدن قلمه جملدن کل توبه ایت / یوخسه حالک مشکل اولور یوقدر جری

فی حق خطابات القبر لانسان قلیل الصبر

قبر انسانه نصیحت ایدوب چاغروب دیر ادمه / کونده کونده بر حسابک ایجاد اوندن زیاده

بیت وحدت اولمشم مونس کرک اول بکا / اول نده دیرسک اوقی قرآن عمل ایله اکا

ثانیا دیر دار ظلمت اولمشم نورم بنم / اولدی بل دائم صلوته وار ایسه لطفک سنک

لطف انک دائما اتمک رعایت وقتنه / اولمیه ترک وار منجه تاکه اولمک وقتنه

دیر حدیثنده جهان فخری محمد مصطفی / ظل عرشنده یدی کمسه بوله لر حدسز صفا

اول سیلدر بو حدیثی ضعفه هیچ یوقدر مجال / کیمکه سعی ایله بولورسه اوله اول حکمده جفا

عابد اوله کنجلکده ایکنجیسی عادل امام / قلبی مسجده بوله هر دردنه شفا

سا وشلر حق ایچون بربرینی افتراق / جامعه تعلیق قلب ایله تصدق قلم خفا

ذکر ایله مولی سید دوکه کوزدن یره یاش / دوکمز ایسه حاضر اولیا وعیاله چوق وفا

هر آنك اوچنجیسی دیر اولمشم بیتی تراب / بزده اسباب استین ایتسون رسوله انتساب
اولدرر دوردنجیسی دیر بن یلانلر اویم / باكه بی تریاق كلنه دوست دكل دشمانیم
دیدی بشنجیسی دارلق اویم هم فقر اوی / دارلغه وسعت كرك فقره ازقله اول قوی
اولمشم سیره دیدی التنجی اوجوابی منكره / اولمیه قادر جوابه طالب هر كیم منكره
منكری منكر اولوب نكاره كار ایدن كشی / سیدی كلسنده كارایت اولدر عاقل كشی

فی حق الاكل والشرب

اكل شرب خذ اعطا اوزره اولمق بالشما / صنعتی شیطانك ایمش ترك ایله اولمه بد فعا

فی حق الامامة

اعلم واقرا اورع سن نسب / وجه حسن خلق احسن پاك ثوب

فی حق العطاس

عاطسك حمد ایدنه اول الحمد ایدر بر كشی / اغرضیه قولغی وقرنی وهم اوكدیشی
بو خصالك سیدی قند دیورسه ماخذی / ویر جواب اكا دیكم بستان عارفدر كشی

فی حق بیان خصائل الحسن البصری رحمه الله

خصلتی خمسیله ممتاز اولدی غیره بل حسن / امر الزم اولدی غایت ضبط ایدوب ازبرله سن
امر ونهی ایتمزدی اصلا كندی عامل اولمدن / علم مال استنسه ولكن كیتمزیدی بلمدن
دائم استغنا ایدوب علم ایله ایدردی عمل / اشكار و كزلی برابر ایدی ایتمزدی جدل
سیدی كل ایله انصاف سنده وار می بو خصال / بو خصاله طالب اول سن اولور یدی بر كمال

صورة فتوای شریف: هر سنه ده غبن فاحش نه مقداردر بیان بیوریلوب مثاب اوله سز. الجواب: املاككده بیكده ایكی یوز، قولده وقراوشده بیكده یوز، وحیواناتده اونده بر، وعروضده اونده بوچوق اقچه در. كتبه ابو السعود

نظم فتوای شریف: غبن فاحش جمله بر می یوخسه وار می غیر سوز / دیمه سنك اشكالنی حل ایتدی بر كس دینده بر
ملكده بیكده ایكی یوز قول وقراوش بیكده یوز / نصف بر اوله عروض حیوان ایچنده اونده بر
فقه راجع دورت حكمدر نقله سید وار می سوز / نقل فتوای سعودی مثل كلمز بیكده بر

فی حق الموانع من العبادة

ایدر ان بو خلق طاعتدن عوایق قاچدردر / دیو صورن طالبه كل لطفله ویر جواب
نفسله دنیا وشیطان خلق دردر دوردنجیسی / استعاذه ایله سید اوله نفسك مستطاب

فی حق علاج النفس

نفس شومه اوچ علاجی واردر اكله شارعك / حفظه رغبت ازدردر ایاندر بو حالات
حمل اثقالی عبادات داخی شهوتدن منع / استعانتدر اوچنجی فی جمیع الكائنات
مأخذی منهاج عابد استنورسه كر دلیل / سیدی نادردر اكله سائلین سائلات

فی حق اسباب الكبر اختصارا

قچدردر دیرسه اسباب كبری بر حسب / علم طاعت مال جمال قوة اتباع نسب

فی حق الاحكام

حكم حاكم دیدیلر بی امتداد / علم وظن وهم وشك واعتقاد

فی حق المخارج

[illegible] دیرسه ایكنجی حرفلرینك مخرجی / اولدی اوچ مذهب اشارتله دیم اول مخرجی
[illegible]تدر خلیله مذهبیدر اوندیدی / واو یا سیبویه اشارت مذهبی فرایه دی

فی حق الفرائض والواجبات

هر فرائض واجباتكم حق دیدی / ایلین اكا تعلقدر یدی
امر علیله محبتله رضا / داخی تقدیر مشیتله قضا

لهو لغو ایله عبث لعب رفث / بو لرده نفع دارنیدن جمله سی فعل عبث
امر معروف نهی منكر شرطی اوچ دیر اهل حق / اولا علم ثانیا نیت یعنی كم اعلاء حق
صبر استهله ثالثا دكله بنی / شرعه شرحی ماخذیدر تو به ایت سیدی اجرا حق
قال الله اولمازمحقق [illegible] دورت وجود
بودنی دنیایه نظر اما الك اولادی دورت وجود / ایكنجی دینیدن ثمرات الكسب كامل وجود
بری اسكنه ایكنجی زور بكاره اصرار ایدن / عبرت ال الطف ایله حاتم صحو اولمودر كون وجود
محبتكه لمبری غرور دوبرسی [illegible] / نجله توبه ایله سید اوله كورمن اهل جود
اوله جق مالك بشنجی مهلت من ال [illegible] / اوله عدل ایله بو عالم كوستره [illegible]

فی حق استاذنا اسیری علی افندی حین نقل من وکالة الوانی شیخ سلطانی من جامع الوالده الی سلطان بایزید وجاء مکانه شیخ راینا فیه ما لم راینا منه فقیل تأسفا وتعجبا

ای ولی نعمتم هر دم مدار رفعتم … سز لره لطف خدا دائم دیکوز چون رحلتی
قدرکز بلمکلکه یوق قدر کمال قدرتم … بلمکه لازم دکلمیدر علومک کثرتی
اولکه اولدم دیو مشرف مجلس پاککله بز … جابجا اولور مشاهد انده دینک غیرتی
اول قولکم اکثری اوله مخالف فعلنه … شبهه یوق قدر بلمه مشد دسنت ایله بدعتی
کلمک اولدی برکه هیچ دفعه قریب و لمقله عهد … زایرین صاحبینک اکثر یدر نکبتی
دیمسونکم سوء ظن در کوردم انک اکثرن … لبس اثواب شویلکم نصله ثابت حرمتی
چوق زمان اولدم مشرف مجلس پاککله بز … کومدم الا که ابحق دینه هر دم نصرتی
سزدن اوکرندک بو فهمی سیزه لطف ایده خدا … لطف محضدن قویه قیله مسکن جنتی
سیدی کل اختصارات رحلتک وقتی قریب … بولمق استرسک نجاتی حقدن ایله خشیتی

فی حق الاخلاق اجمالا

ما عدا انک امهاتی دینکی چونکم ایله عد … کفر بدعت بخل اسراف ریا کبر حسد
ایلدی صاحب طریقت هم ترقی و دیدی … کم خلاص اوله بو دوزندن محو اوله جمله بدی
یعنی کفر بدعت کبر ریادر مقصدی … حق تعالی سالکه سید لطف ایده حق مقصدی

فی حق النظر الی الاعلی والاسفل

قوری اغجدن چکلر چیقرن مولی یه بو … الجغه اتمه نظر کل دین ده سن اعلایه بو

بوله تعلیم ایلمشدر حضرت فخری جهان … امر دین ده بویلدر دنیا ایچون ادنایه بو

فی حق الحکام لغیره

حقه نصرت ایتمه دائم اوله سن سرفراز … ناصر فی الله کورمز کوز لوم الا که از

فی حق الذکر قیل فی قصبه عفریاد

ذکر بحثن سؤال ایدن کشیه کل جواب ایله … محلی قلب و دل لکن مفصل لطف ایدوب سویله
جهر واجب اولان الفاظ که بیتمش بش درر اکله … شهادت تلبیه تکبیر خطبه صمت ایدوب دکله
اذان تکبیر قامت هر نماز که اوله جماعت … جماعت نقلی فهم ایچونکه دیندی جهر سنت
بو لردن ما عدا ذکره ایدک اخفا دیدی الله … جهردن فضله یتمش ایکی قت دیدی رسول الله
بو تفصیله اکر راضی اولامم بن دیرن صوفی … دی سید اکه سن خرسن دیامم بن سکا صافی

فی بیان نصایح الستة لابراهیم بن ادهم من لسان السالکین

حکی عن ابراهیم بن ادهم انه قال نزل عندی اضیاف فعلمت انهم من اصدقاء الله تعالی فقلت لهم اوصونی بوصیة بالغة حتی اخاف الله تعالی مثل خوفکم فقالوا نوصیک بستة اشیاء اولها من کثر نومه فلا تطمع منه رقة قلبه والثانی من کثر اکله فلا تطمع قیام اللیل والثالث من اختار صحبة ظالم فلا تطمع فی استقامة الدین والرابع من کان الکذب والغیبة عادته فلا تطمع ان یخرج مع الایمان والخامس من کثر اختلاط مع الناس فلا تطمع فی حلاوة العبادة والسادس من طلب رضاء الناس فلا تطمع رضاء الله تعالی من محاضرات قره باغی

في بيان نظم حكايه

ابن ادهم یعنی اولکم حضرت ابراهیمه — کلدی اضیاف قوندی اما پایه اعلادن
اولدوغن بلدی نصیحت استدی وهم دیدی — تاکه بزده خوف ایدك سزلركبی مولادن
التی وجه اوزره نصیحت ایدهلم سزلره — چونکه خوف اتمك دیلرسز حضرت مولادن
چوق اویومه چوق یمه ظالمله صحبت ایلمه — کذب غیبت اتمه اصلا ناسدن چوق سویلمه
اولدی التنجی رضاء ناسی طالب اولماموق — سید لاتق دکلدر بوندن عبرت الماموق
بو خصاستهنك هر بری موجب بر شی — مطلع اولسك دمادم اقدر دك کوزیشی
چوق اویوموق دیدیلر رفع ایده قلبدن رقتی — چوق یمك مانع قیامه کیجه لرده مدتی
صحبتی ظالم و یریسر درخلل دینه همان — کذب غیبت عادت ایدندن چقر دینده ایمان
ناسیله مخلوط اولا بولماز عبادت لذتی — خلق رضاسی حق رضاسن سلب ایدر هم عزتی

في بيان تاريخ المولوده

شاد عك امری تناکح قولنه امعان ایدن — شبهه اتمه اولتناکحدن تناسل در مراد
بل بو نعمت قدرینی جاهل اولوب عکسه کیدن — شبهه اتمه اولهلر دارینده انلر نامراد
لطف ربه مظهر اولوب کار ایدن بو خصلتی — چوق نعمدن حصه الور حاصل اولور دیرید ما اراد
کل شیئك خالقی خلاق عالم شبهه یوق — اول کلور البت وجوده ایده مادامه اراد
في جميع الوقت والان بزه احسان اتدیکم — هبه تقدیم اولاندر قلدی ربم بر مراد
داخی بر واضح مثالی دینور اکه داعیه — تاریخ دغین فاء باء زینب داخی آد
سنه ١٠٨٢

ابن ادهمدن سؤال ایدوب دیدیلر بزنه
ایلدن رز هر دم دعا اولمز قبول مستجاب
دیدی مادامه بولنه سزده اون سو خصال
توبه اتمدوکچه اچلمز سیزه خیر ایله باب
دیرسکز بلدک حقی اتمز سکز لکن ادا
حکمنه راضی دکلسز کرچه اوقورسز کتاب
سوه رزق فخر جهانی سومه زز شیطاندر
دیرسز امتا نوق محبتدن عدا اولدن نقاب
استه دخی جنت خدادن قابمزده خوف نار
بو سببدن بولسز له جانمسن اولورسك بی حجاب
اوتر حق دیرسز الله عیبی کوزلرسز مداما
قیله موتی کندی عیبك کوردك اولوردی جناب
رزقنی یرسز خدانك ترك ایلدی شکرن
عبرت الموتدن ای سید نکان احترابه

في بيان مفهوم الدعاء

اللهم ارنا الحق حقا وارزقنا اتباعه وارنا الباطل باطلا وارزقنا اجتنابه

حق حق بلدر الهی قل میسر طوتمغی — باطلی باطل بلوب کوسترمه یا رب طوتمغی
حق حق بیلن کشی قلمز معاصیدن عمل — اولومی فکر ایدراندن قطع ایدر طول امل
سید کل خوف ایدوب قولیله قالمه عامل اول — قبری نشری حشری فکر ایت هر وجهد کامل اول

في ذم من يخالف فعله وقوله

حفظ ایده مولی قولینی نفس هوا شیطاندن — شرندن هم بوندن اشد کمدر دیرسك اولیدن
بقسك دلینه بایزید فعلنه باقوسك یزید — سید بو کاردیك عقیندن اولسون نعم دیرسك یزید

في بيان مراتب الناس وشانهم في تلك المراتب

الناس على اربعة اقسام رجل لا يدري ولا يدري انه لا يدري فهذا احمق فاجتنبوه ورجل لا يدري ويدري انه لا يدري فهو جاهل فعلموه ورجل يدري ولا يدري انه يدري فهذا نائم فايقظوه ورجل يدري ويدري انه يدري فهذا عالم فاتبعوه

دورت بلوکدر دنیده انسان حالن اکله بر بریز — احمق جاهل اویور عالمدر اکله کورمدین
بر بو لیکی بیلمز بلمز دخی بلمدوکین — احمق اولدر رقاچه کورشرینك کورمدین
بر بو لیکی بیلمز بیلور دخی بلمدوکین — جاهل اولدر اوکرد ویرکنده کلوب صوردین
بر بو لیکی بیلور لکن بلدوکنی بیلمز — نائم اولدر اویر کور رجل شرعی قرمدین
بر بو لیکی بیلور انك بلدوکن داخی بیلور — سید عالمدر اوی دار لحد کیرمدین

عنف غلظت هتك عرض آفات دل غیر المحال
یدیلر غلظت محل دفعنه وارمی مجال
اهل کفر اهل بدعت نهی منکر ظالمین
ویرمسیدی رفق لینت شدتر یوق قیل قال
داخی تعذیر ایله تأدیب دربینجی فی الحدود
موجبندن نجلة حفظ ایده جی ذو الجلال
خالق ارض و سمایدر می واغلظ اسفیه
جلب ایچون کتم ایده نه سید نلدر الله تعالی

فی فوائد من یحفظ ویعمل بالسنن

سنتی حافظ اولان نائل اوله دولت خصلته / دیسو تعدادیدیلر ضبط ایله دوشمه غفلته

قلب ابراره محبت ایلیه القا آله / قلب فجاره مهابت حاصل اوله ایده آه

بوله رزقنده سعت هم اوله دیننده ثقه / سیدی لطفایت عمل چونکه نقل ایتدی ثقه

فی بیان انواع السنن

اشلیه عزم ایلیه امر ایلیه ویره رضا / سیدی سنت اودر نظمی در ضبطه سزا

فی بیان احوال الاکل

چو یمکده دیرلر وار التی وجه اوزره ضرر / اجتنابی حاجت ایدینن کشی بولورادر

خوف مولا اوله هم جمله ناسه شفقتی / اوله اثقل هم عبادت بولمیه هم لذتی

اولمیه تشخیصی تأثیر تأثر قل حذر / دیدیلر التخیسنه جمله امراضی اذر

فی بیان الفرائض

دوردی فرضدر دوردی سنت دوردی دخی مستحب / ایکیسی داخی دوادر ایکیسیدر بی ادب

اولا ابتیه حلالدن راضی اوله قسمته / نعمتی بیله خدادن سعی ایده هم عصمته

فی بیان السنة

دیه بسم الله اول ایلیه حمد آخره / اول اخر الی یوب صاغ دیز دیکوب اوتوره

فی بیان المستحب

لقمه تصغیر ایدوب هم غیره ناظر اولموه / کندی اوکندن یمک تدریج ایله یمک یمکه

بیان الدوا

فی بیان الدوا

دوکلانی دوشوره هم یالیه پرماغنی / ضایع ایتمیه خدانک نعمتینک یا غنی

فی بیان المکروه

قوقمیه اصلا طعامی هم داخی اوفورمیه / سیدی دیوار دردر بعضا جواز اوفورمیه

فی بیان اسامی المرائی یوم القیمة

برکشی اوله مرائی اوله اکه دورت ندا / فاجر غادر وخاسر وداخی کافر درادا

فی بیان سبب موت القلب

دورتدر کل موت قلبه بل سبب ضبط ایت مرام / چوق کولمک چوق یمک هم چوق یوم چوق کلام

فی بیان علاج قسوة القلب

کل ای غافل اولدقورمش قلبه استرسک علاج / دیدیلر طقوز ذاکر ضبط ایله مرسک کوزک آچ

صوم ایلیه یمه حرام احیا صله علمه حضور / ذکر موتی محتضر کور ایت زیارتی قبور

استرم قلبم مجلا اوله دیرسک سیدی / ایله احیا اول یتیمه اولمش اوله سیدی

فی بیان ما قیل حین رأی بعض الخرابات فی طریق القسطنطینیة فی سنة اثنین وتسعین والف

برز وصفین دیم بو کائناتک / که دکلک لطف ایدوب ای اهل ایمانک

عجایب کثرتی وار منکراتک / خصوصا قهوه لر له جمله بلدانک

بولنماز برکشی کم ایده نهی / بلنماز کیمدر ایدن امر ونهی

که بیلندن بری ایدسه نهی / کانه اول اولور من اهل عصیان

نیچون فریاد اولنماز بل بوکاده ‌ ‌ اچقدر باب مولی آه و زاره

کل امدی دردکك درمانن اره ‌ ‌ بولمر دیرسك اکر جنات رحمان

علم بر نور ایدی رفع اولندی قدری ‌ ‌ که لایدری دنلر دینکده یدری

الهی لطف ایدوب شرح ایله صدری ‌ ‌ که حتی کورمیم اغواء شیطان

بو نفس ایله هوی شیطان بدکار ‌ ‌ بولر در شبهه سز اعدای بی عار

خصوم ایدنمز یسك اخروکار ‌ ‌ اولیسر دیرك دوزخله نیران

بر اوجندن نیجه فتح قرالر ‌ ‌ که فتح ایدن غزات اجرین بولالر

ولکن طشرده یوز بیك قرالر ‌ ‌ کورینور جمله سی برباد و ویران

چقر تفتیشی دفع ایچون فسادی ‌ ‌ همان تفتیشیدر خلق ایچره ادی

الورمالن قلورا اهلی فسادی ‌ ‌ فساد اوزره ایدر ابقاء طغیان

که اتلر بسلنور دفع فساده ‌ ‌ مهیادر نظیری چوق مساده

قویان اول معجزاتی بر عصاده ‌ ‌ یرینه یتور رغم چکمه ای جان

ولی هیچ صبره قلمادی مجالم ‌ ‌ جهانی بسبتون طوتدی مظالم

رئیس اولان دییدی بونه ظالم ‌ ‌ کورلدی جمله خلق اولوردی خندان

که **سید** مخلصم اولدم مناجی ‌ ‌ اون ایکی ییل دردا اولدم دعاجی

اکر بو دفعه دفع اولمازسه اجی ‌ ‌ خدادن اومرم بو درده درمان

فی بیان خطابات رب العالمین داود النبی ع م للظلمه

حضرتی مولی دیدی داوده سویله ظالمه ‌ ‌ اسممی ذکر اتمسونلر اتمدکجه رجعتی

خوف خشیت ایتموب بی توبه ذکر اتسه بنی ‌ ‌ قهر خذلان ایله تعیین ایدم اکا لعنتی

مؤمن صالح اولانلر اکاهر وقتکم بنی ‌ ‌ لطف مخصمله اکا تعیین ایدم بن رحمتی

فی بیان اشتداد الحسرة فی حق اشخاص الثلث

یوم دینده اوچ کشی بوله اشد حسرتی ‌ ‌ بری عالم بری مالك بریسی ویرمز زکات

عالمك خلق کوره لر نفعن بولالر جنتی ‌ ‌ کوره خلق بوله اول دمده مماتی اوزره ممات

مالك اولان ویرمدکمالن زکاتن بختی ‌ ‌ وارث اولان اویکی قرانه دخی ویردی زکات

مالك مملوکی اولان فسقیله اتدی لذتی ‌ ‌ **سیدی** مملوك ایکن قورقدیغچون بولدی نجات

فی بیان کلمات الثلث من الله تعالی و رسوله و خلفائه

امر دنیا کوزدن اوچ شی باکه اولدی سوکلو ‌ ‌ دیدی احمد هم ابوبکر عمر عثمان علی

اندی جبریل اولده اوچ سوز سویلدی نقل ایتدی هم ‌ ‌ اوجده مولی سویلدی کل ضبطنی ایدن اهم

اولا محبوب اولا مولی یا اوچ شیکم نه اوله ‌ ‌ شاب تائب قلب خاشع ذکرین ایدن دل اوله

ثانیا اوچ سوز که دیدی ای فخری کائنات ‌ ‌ بیر طیب بیر نساء در قره عینم صلوت

ایلمك ساکه نظر هم دخی انفاق وقوف ‌ ‌ دیدی یار غار احمد ایله تحصیله وقوف

پهلوان دینه داخی اولدی اوچ خصلت سوزی ‌ ‌ امر نهی ایدم قضایه کوسترم دائم رضای

اول کلام کان حلمك بیر اطعام طعام ‌ ‌ کیجه لر قلمق نمازی داخی افشاء سلام

کان علم اولا علی نك کله سوزین ایله حیف ‌ ‌ ضرب بالسیف صوم فی الصیف هم دخی اکرام ضیف

وقال داود علیه السلام لابنه یا بنی لا تستقل
ان یکون لك عدو واحد ولا تستکثر ان یکون لك
الف صدیق
بر عدوی ایکن کوروب بیك دوستی تکثیر اتمه سن
دیدی داود اوغلنه ضبط اتمکه لایق کلام
عکسن اتمکدن حذر ایت راه جهله کتمه سن
کر کله رسك اوله سن بو خطادن ایچنده ملام

نصر استغفار اعانت جبرئیل محبوبدر / سید امعان ایلسك هپ سیدك محبوبدر

في بيان ذكر الموت وطعام المشتبه ماينبت في قلب الانسان

اولمحقدر او لمحقدر اولمحق / دی توبه ظلمه لطف ایله الك جك

اکر دیرسك قنی نازك صفاسی / که هیچ یوق دیدی حقك مصطفاسی

صداقت اندەمی حاشا یه سندە / تردد وار ایسه یوق حصه دیندە

هوا و نفس شیطان چونکه غالب / یمکله اچمك اولدی باش مطالب

خصوصا چوق بینه حذر مضرتی / سچرا ز قلدی دین ده خیر و ضری

خدا خوفی چقه قلبندن انك / وار دمی یانته عاقل او نا بونك

خصوصا کیره قلبه نان فاسد / اوله پس جمله اعضا انده فاسد

تخم مثلیدر قلبه کیرن نان / بو دهر نه حال اولندی ایسه او نان

ابو بکر اچدی شربت اتدی شبهه / دیدیلر وار دراول شربتده شبهه

او ساعت قیئه قصد اتدی اوذی الحال / قومادی قلبده برشی چقدی فی الحال

دیدیلر جمله بوندنمی بو نعمت / انی اخراج ایچون ندر بو زحمت

دیدی بلسم قله قلبمده ذره / چقارم جمله سین کر ذره ذره

اکر الدکسه سن بوندن نصیحت / که سید قورقمه کورمزسین فضیحت

في بيان ميت وجد فيه ثلث صفات عند يار فخر الكائنات

مات رجل في زمن ابو بكر الصديق رضي الله عنه فقاموا الى الصلوة فاذا تحرك فنظروا

بو ضعیف انسانه منزل التی در آخ کوزیکی / اوراکا اصلاب اب ایکنجی رحمی امهات

سودوکك دنیا اوچنجی شرعه اوبلر ویدیکی / توبه ایت فکر ایله قبری قومه اصلا سیئات

حضرت صور ایله کوچرسن بشنجی محشره / هو اوچو قلر دیکی اتك الکه فخر کائنات

اوله حر اول کونك رشوتله تسامح استناد / دفع اوله پس جمله اهل مؤمنین مؤمنات

شو لقدر عدل ایله الله عظیم الشان کیم / اله بونبو زیر حق اوزمق ایله بونبور لی

سید جانی کوکلدن توبه ایت صوك امتحان / جنت اوله یا الهی بس فیهن الممات

اليه فاذا حية مطوقة في عنقه يأكل لحمه فارادوا قتله ونطقت الحية وقالت لا اله الا الله محمد رسول الله لم تقتلوني وليس لي ذنب وخطاء فان الله تعالى امرني ان اعذب هذا الرجل الى يوم القيمة وقالوا ما خطائه قالت له ثلث خطايا اوله اذا سمع الاذان لا يجيء الجماعة ولا يخرج الزكوة من ماله ولا يسمع العلم هذا جزاؤه من الروضة

معنای نظم ٥

برجنازه کلدی اصحاب دیلدیلرکم صلوة / قیله لر دفن ایده لرچون اولدر حکم ممات

ظاهر اولدی اول جنازه اوزره برعالی بلا / قتلنه قصد ایلدیلر سویلدی فی الحال

دیدی بلمزدین کلمز جامعه ویرمز زکات / اول اجلدن بن حواله اولدم ایدرم ثبات

سید العبرتی بو کاربددن قاچه کور / نوم غفلتدن اویان اوب قلبکو زینی اچه

في بيان العبودية والعبادة هل يسقط ام لا وما يلزم لمن يقظ

عبودیت رضادر فعل ربه اوله کور عابد / عبادت فعل مایرضی صقین ترك اتمه اول جاهد

عبادت ساقط اولور بلجزا کوننده ای اخوان / عبودیت طوردر دوشمز دوشر دین دیرز شیطان

ندر سر اول دیه ساقط عبادت دار تکلیفده / بو مسلك اوز که مسلکدر کلك اولمك او تکلیفده

دین ملحیدك الحادنده وارمی ذره جه شبهه / دیوك حاشا و کلا کم او مرتددر بلا شبهه

مؤمنك بکرز نظیری اولکیلدن اته کم / طوغور دیو زبیك غروشلق طای ایلمز

احمق جاهل مرائی بکرز اول طاوغه کم / ویردوکی یومرطه بر فریاد ییك طاد ایلمز

ماء مادرله بیدردن قله ان کلکله اولان دینی / بویله برخالقه قرشو نیجه قور فهم اولان

کاه اولور بر منیدن اول یاره دو رجفنه کسی / عقلکی باشکه ال کلمدن غدرائل او بان

نسبت ایت خلقه حقه خیر شر جمله اشی / اولدردن دیر کورن اولدر جمله قبره قویان

طورمه حق قرشوسنه یوممه کوزینی دوغه قشی / طوغری سوز اولمیه سید اوریلور اغزه اویان

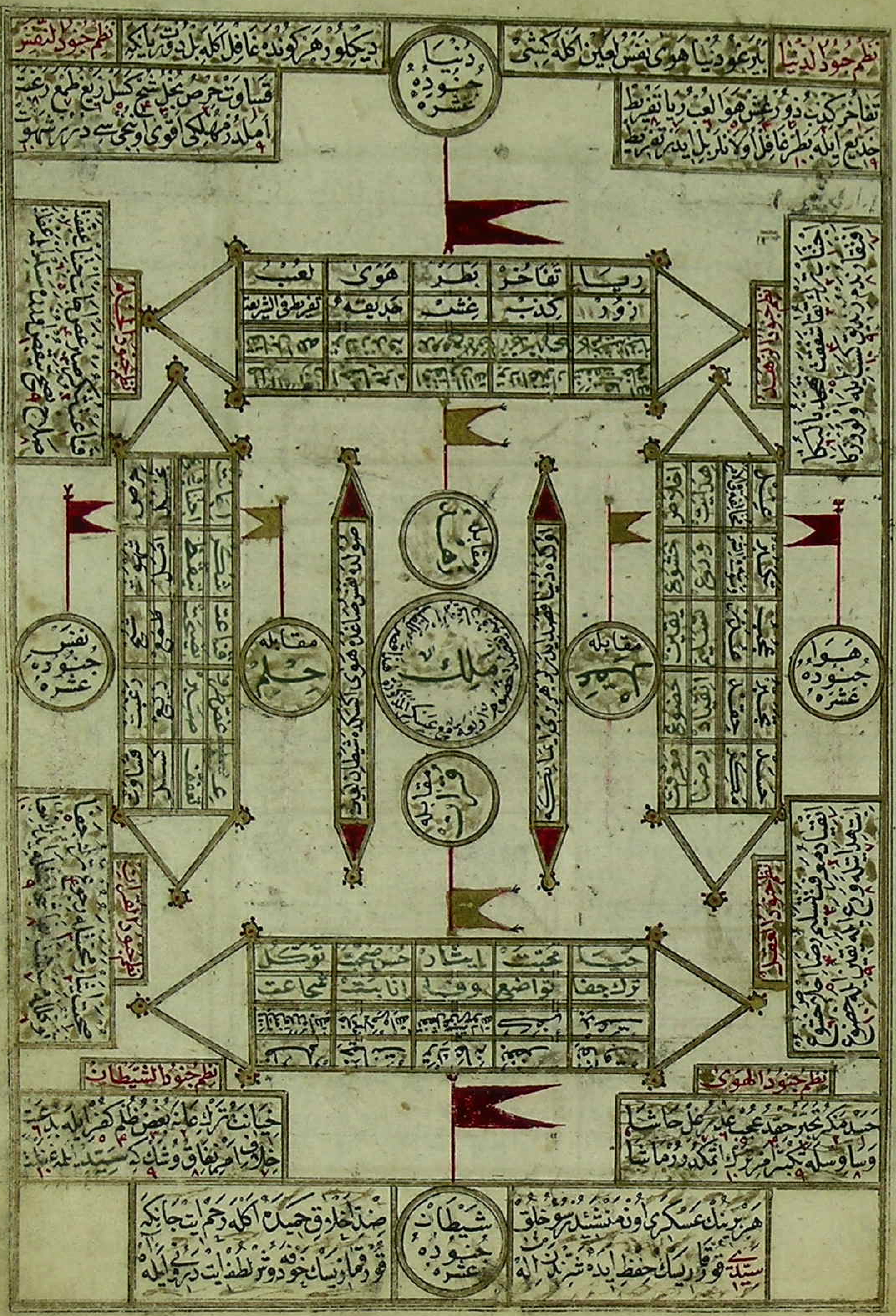

بو نظیرك قائلی قاسم حکیمی سیدی … اجرنی وما نخذادن ناسه عبرا دایلم

فی بیان تبدیل القلب بصفات الثلث

سالکی امتده تبدیل اولوردی چوق صوره … حمد لله قالقدی امتدن حبیبك شاننه
لیك قلبه قلبده اوچ حالت بولنورسه اکر … مسخه اولدی اولدیکی اشارت نعمت انك جاننه
بر عصیانده تی بیری عبادت ثقلتی … وارسه عبرت المسه اوچنجی قبر کیانه
بو اوجك عکسی بولنسه برکشیده سیدی … اولایدر شکسز دلالت نعمت ایماننه

فی بیان حال عثمان ذی النورین من ابی ذر رضی الله عنهما

حضرتی عثمان ذو النورایلدی بر کون مروه … حائطی مسجده کوردی کم ابو ذری و یور
ویردی اول بر قولنه وافر دنانیر قول دیدی … عنقمر اخذه توقف ایتدی سلطانم بیور
دیو جك رد ایلدی سن قورتلورسن لیك بن … قول اولوردم دیدی سیدی نفس الزام ایت طور

فی بیان افضل التابعین باقوال الثلث

تابعینك افضلندن برکشی ایتسه سؤال … اختلافات ثلثه اوزره سن ویر کل جواب
بصره قومنده حسن اهل مدینه ده سعید … کوفه ده اویس اولمشدر قول صحیح بلکم صواب
منهوات فقه اکبر دندر انك ماخذی … تابعینه سیدی تابع اولانلردر مثاب

فی بیان تحصیل التقوی فی التحصید

حین تحصیلنده تقوی اوزره اولمازسه برکشی … مبتلی اولور دمقر اوچ مرضدن بیرنه
کنجکن اولور بولینور خدمتنده ظالمك … قدیکی بیلنمز قرارده قاله سیدی بیرنه

دنیا هوا شیطان نفس آلماق دیلر ایمانکی
الغیرتی لطفایت اویار اصمر له حقه جانکی
استرسك اقوی رکنی اتباع احمدك
احرز نانه هیچ ائمه قصور فوت ائمه اصلا ارکانکی
ترك ایدوب دنیایه بوکون شرعه اویار [illegible]
[illegible] ایدر بوکون دوکن اقدم [illegible] قانکی
اوچماز دنیاك هر [illegible] عاقلده رعبت الکن
جمله [illegible] اوکون ایدر کوز نانکی
اولمز [illegible] اوش بو خلقاك هر زمان
بو قلب [illegible] نفسان اومن [illegible] یانکی
دونمز اشتبه [illegible] امان نصوحیه [illegible]
کلسه [illegible] عجب [illegible] اولور داخی عجب
دوسك [illegible] اجیبه صور [illegible] قانکی
سیدی اولوب [illegible] نفسك کفن [illegible] نانکی
طوغری یوله [illegible] ایسك [illegible] دوصانکی

سوء اقران هوا نفس ایله شیطان رجیم
باعث اضلال اولوب اتسه تهاون بر سقیم
لایق اوله اون ایکی وجه اوندن سوء خصلته
دور بلوکلر اوچی انك قاله یوم حسرته
اوچی دنیاء دنیاء اوچی نزعنده انك
توبه ایت اوچی قبرده کیرمدن نارك انك
کسب نقصان اوله یوزده اولوب هیچ سمیه
خلق ایچنده خور اولوب داخی هم نزعی شدید
اوچ صوره قبض روحی داخی [illegible] حبس مدید
اول اجلدن دنیك حالکلر ایله منکر نکیر
ظلمت ایله طوله قبری کاله [illegible] اهل فقیر
کورنر چکر حق قبول ... شدتله حساب
یوم حسرت تاع غضب ایکنجی شدتله حساب
سیدی حفظ ایله حق اوچنجی نار ایله عذاب

سوء ختم اسبابی دوردر بری سوء اعتقاد
ضعف ایماندر ایکنجی توبه ایت قل اعتماد

استقامتدن عدول اوچنجی حفظ ایده له
توبه ایت اصراره سید اولدردر دوردنجی

واقف اولدم اوچ مداره داخی کل ایتمه عناد
شکر ایمان ترك خوف بیدنجی ظلم عباد

بو اوچینك ماخذی تنبیه درر ایتمه قصور
سید اکله توبه ایله بولهیم دیرسك قصود

فی بیان غم الرزق اذا فرض السماء نحاسا والارض رصاصا

قال وهب بن ورد لو كان السماء نحاسا والارض رصاصا واهتممت برزقی لظننت انی مشرك من الاحیاء

جمله كوك اوله نحاس داخی هم یرلر رصاص
رزقه غم اولسه مشرك ظن ایدردم کندیمی

سعی ایدوب ای سیدی كر محكم اتمزسك اساس
دیرسك اینده بیره یغمور دیرستور دی کندیمی

علمه چالش جهل شرکدن پاك اوله کور ولد
یوخسه حالك مشکل اولور طوتمز ایسه ایدمی

قائلی وهب بن ورددر ماخذ احیاده
یوخسه ساکه علم حالکدن دکلدر دیندیمی

فی بیان بیاض القلب

اغر جمله هپ قاره قلوب اغنیه یوق چاره
تدارك اوزره اولمزسك لیاقت بولنور نار ده

لسان دیر اولمی قلبك قساوتدن عدو اتمز
كل انصاف ایله ای سید توجه ایله خوش بكاره

فی بیان نور شمعدان فی قلب اهل الایمان

هر بر ایمان اهلنك قلبنده نور شمعدان
دیکلو شکر ایله سیدلیك الطافدن جدید

ظاهر ابر شمعه نك ظرفنده اولسه چوق دلیل
سویلو شکسز او شمعه شبهه سز بولدن ازد

دوزکار حسنی عقلی خالصا فهم ایتمیان
صاحبن ضایع ایدر کلب کبی هر یرده کزر

عیم

هر صباح اضلال ایچون انسانه شیطان رجیم
القا ایدوب هر شخص افساد ایلیه
اوچ کلام مسکن دکلمسین مقیم
بیهجکله کبه جان عسکن حقدن ابعاد ایلیه
دیمه کیله مؤمنین حضرت حق علیم
مؤمنه توفیق ایدرسه بر ابا ایله برباد ایلیه
اکل موت لبس کفن قبر ... جواب
ماخذین صورن کشی وییر یه قشیری
سیدی هرنه یازرسه نقله اسناد ایلیه
سکه قرآن حدیث لازم اعماله کشی
هم دخی ضبطنه اعظماء قال ایله اشی
شیخ وفا و اعظم چاوش زاده مرحوم سوزیدر
سیدی فکر ایت بو سوزی جمله سوزك اوزیدر

غیره عرض ایتمه بو ایمانك ظرفنك حالاتنی
صاحب الخانه اوندن هر وار ایسه سرز

اول اجلدندر دیندی ایمانه عطا و عاریت
عاریت الدن الینور دیو تحقیقا یزرد

مؤمن کامل دیسه بر فاسقه فسق ایله
شونله غیظ ایدر او شخصه حرم معروفدر بزد

فسق ایله کافرمی اولدم دیو عرض ایلیان
شخصه تشبیه قرع اشجار اصل اشجاردر او

قرع اشجار اصل اشجار کورکوننده بل اولور
بل کذا فاسق اولان نزعنده ایمانن بو زد

فی بیان ذکر الموت عن سفیان وبشر حافی

دکله دیر سفیان ثوری بشر حافی ثانیا
موتله دوسته لقا کوزمز کریه الاجتناب

سیدی عرض ایت وجوده باب موتی کوزتنده
حظ ایدرسه شکر تکثیر ایله چو اولدك حبیب

کر تضجر ایتسه هر بار موت اکلسه بر کشی
سو ختمه در اشارت توبه ایت اغله کشی

فی بیان یموت بغیر وصیة

بی وصیت اولسه بر کس سویلمز روح انك
توبه ایت سید وصیت وار ایسه خوفك سنك

سویلر ایمش جمله ارواح بربرینه بو کشی
اتمه مش کبی وصیت سنته اویمز اشی

فی بیان صفة اولیاء الله

قیل صفة اولیاء الله ثلثة الثقة بالله فی کل شیء والفقر الیه فی کل شیء والرجوع الیه فی کل شیء من المدارك

دیر مدارك اولیاده اوچ صفت وار ضبط اکل
اعتماد قل دائما الله عرض ایت حاجتی

ایت رجوع درکاهه سید دائما عزلتده اول
شاهدم فقه حدیث ایله خدانك ایتی

فی بیان عدم قطع المنزل للمریض ٥

قطع منزل ایده مز مرضا مریض اولمه کشی * اجتناب ایت کل بدعتدن اولمه دن غافل کشی
اعتقادنده مریض اوله خصوصا بر کشی * سیدی صغین خدایه اکه اصمرله اشی

فی بیان تعدیل الصبیان

قجن اورمه صقن صبیانه اوج دکنکدن آرتق * اویوب نفسه اوردسك یوقدر زیاده ساکه سوز

فی بیان الزهد

لفظ زهدك حرفی اوچ ذا سی اشارت زینته * ها هوا دنیایه دال سیدی بو طینته

فی بیان شروط البهتان فی القبول

توبه اتسه بر کشی بهتاننه انك شرطی اوچ * دینه دی عزم استحلال تکذیب کندونی
هر کیمك یاننده اویوب نفسه اتدیسه افترا * ایله طوت نفسه خصوصا سیدینك پندنی

فی بیان مفتاح الحاجات ٥

مفتاح حاجتدر دعا لقمهٔ حلالدر شددر * عبرت آل لطفا ایت سیدی قائلی بوك کشیدر

فی بیان شروط السلم

ای سلمدن کار ایدن غافل سلامت بولمه سی * دیدیلر شرطی سکز هم فرضدر اکله بیلمه سی
جنس نوعیله صفت وقتن دخی قلسون بیان * کیل وزنی وعدد ده رأس مال القدرین عیان
ویرمکه لازم صفت تعیین هم عند الامام * رأس مالی قبض ایده ایرلمدن قل وکلام
بو شروطك ماخذین صورسه ر بر طالب کشی * سیدی دی ملتقی دراکه اوید بو اشی

فی بیان السجدة ٥

رعد ١ مریم ٢ نحل ٣ اعراف ٤ صاد ٥ نجم ٦ اسرا ٧ علق ٨ * حج ٩ تنزیل ١٠ فصلت ١١ فرقان ١٢ نمل ١٣ ایله شفق ١٤

فی بیان الخطبة المشروعة من وکیعة رضی الله عنه

وکیعه کلدی بر کشی دیدی یکم * اوتوز دورم اشتد و کم کلامی
دیدی کل کندوکی حفظ ایت کناهدن * که هر دم سن سنی ایله ملامی
حفظ حدسز نعمدر بل خدادن * ویرلماز فاسقه فهم ایت کلامی
بوکه وارد سؤالی دفعه سید * عیانا نقله اسنادایت کلامی
بیوردی باب استدراجه الله * واملی له ده چوق مال ایله نامی
ندرسن خصم موسی یه حذیرات * جمیع حالده کفر اوزره ایدی کامی
اهم اولان اموری نظمه سید * الیکو رحقه عرض ایله مرامی

فی بیان مسائل عید شریف

عید اضحی ده تقولیله بو مخلوقه دینز * دوردی واجب بعض بعضه اوندر اولدی سنن
اتمه عصیا کس ضحایا ایله تکبیر قل نماز * بر عجب حالتدر قلماز اوکونده بی نماز
فهم اولنسه دینسه بونر سردر ای غافلین * عالم اول احکام فرضه اولمه کل من جاهلین
ایت سواك ایله تطیب غسل مشی یا لباس * ارکن اویان جامعه وار قلمسون قلبکده یاس
خانه کك قربنده قل تکبیر تفنن فی الطریق * اوندر بری افطار تأخیر ایله سید اولحق

فی بیان شرایط التأهل

طوه قان قدرت مسکن اوله ده اوله عزب — توبه ایت اولمه سزی لعنته هم حکیه تعب
سیما بو سننک صاحبی فخری عالم — سیدی نشر ایت انی ایده دعا اصل نسب

فی بیان موجبات الفقر

حفظ ایده فقر اتشندن خلق خلاق جهان — کفره قربن چو خبر ویردی اشتی فخری جهان
لازم اولدی جمله پس بیله بز اسبابنی — قرقه دک داخی زیاده یازدیلر اسبابن
عزم اولندی جمله اسباب اولنه بر بر بیان — طالب العلم اولنه ضبطی اوله بر خوش عیان
اولا جمله کناهدن قاچه هم کذب اتمیه — چو اویومقله صباح وقتن ورایه اتمیه
علم ضایع اتمه عریانا تبوله نیام — جنوبکن یمیه هم یانن اوزنه یا ترکی طعام
کبره دوشمه بی یره دوشن طعامی کالعسر — ثوب ایله اوسیودب یتمه صرمساغ بصل
کیجه سپورمه اوی سوپرندی قومه خانه ده — شیخ اوکنجه یوریمه هم ایله تقدیم جانه ده
اسم والدله ندا اتمه سفاهتدر کشی — سنته وی هر اغجله قورمه جاهل دشی
یومه طیر اقچا موردله ال اوتورمه اشکه — اتمه دیمه هم اتکانی سوز کچرسه اشکه
المه بدست موضع غسلکده سلمه یوزکی — ثوب ایله هم دکمه سندک شیرعه اوبدیز اوزکی
ایله تغییر اتمه تاخیر اوله بیتی عنکبوت — اولسه هودن اوزنه صلا بیتی بیت العنکبوت
سرعت اتمک جقمغه سوقه مساجددن بری — دوتمدن اکلینمه جانم اوله بو خلقدن بری
المه سائلدن تصقین کسراتی خبز قل حذر — والدیکی اکن دعاء شر ایله یولدن ازدر
ترک اولانی خمیر اطفا سراجی بالنفس — یازمه معقود ایله یازی یر مسیدر کالنفس

ملازم اوله بو کسب دور خصاله کورمیه فقری
دیمشلر انی ضبط ایله عمله ایلمه اهمال
صورر شأن ماخذن انک کبیر بدع امام فخری
جاده قلبه باغلده صقن ترک اتمه بت اعمال
اویانق بوانه بزی سحر وقتن غفلتدن
وقت کیدر حزن ده اول الله ابتسین بالاکمال
اذان اوقومزدن اول وقت اخیجی واره بالمسجد
وتردنن صکره سوز یوق سیدی دنیا ایچون هر حال

مشط مکسور اتمه استعمال وار بر اهله صوت — والدینی هیچ اونتمه هر دعاده اکه کوت
قایما کیمه دونی هم قاعدا صرمه صروق — بخل تقطیر اتمه اسراف ایلمه اولمه چرک
سیدی اتمه توانی هم تهاون له کسل — شویله حل ایت هر اموری اوله یادین کالعسل

فی بیان الخطبة المشروعة فی ظن تاریخ جامع

صرف اموال ایلین احیاء خیراته بوکون — ویره اجرین یا رب انده جمله خلقک جامعی
لن تنالوا البردن هر کیمکه اولدی حصه دار — شبهه اتمه اولدر پس جنس انسانک لامعی
رومی بحرک قبله کاهی ولمغیله پادشاه — شوکتیله کلدی دفعا تیله ظلمک قامعی
خطبه سنتدی ویردی قلب ابراده جلا — قسوه ایله جامد اولان کوزلرا اولدی دامعی
ضم بال بال ایله سید اکا تاریخی — دیه لرشاها که زینت بولدی منلا جامعی

فی بیان تاریخ والد المرحوم رحمة الله رحمة واسعة

برابی عالی وجوده ایرمشیدم بر زمان — خالقینک امرنه منقاد ایدی فی کل آن
بو حقیری بی وجوده سعی ایدردی هر محل — علم ایله دربل سعادت دیردی هم حوفی اجل
لیک قدرین بلمدم منع ایلدی طول امل — عمری ایرمش اخره کلدی اکا جام اجل
دوی وردی قوتیه یوق ایمش نصیب ایلم — لیک بی حد داء دفع ایچون بر زجک سولیم
یوم حشره رحلتی دیندی صفر ماهنده در — دیلرمکه خلق عالم خیر ایله اهنده در
ظالمی سومزدی اصلا عالمی بلمزنه ایدی — عامل اکلرسه دیلردی کم نه بیله کده
آه ایدردی دردیله مشغول ایدی هم ویردله — بعد علمی حال ایدی اما اتمه طعنی ویردله

صاقن الک اوستینه یاغلی سیتانی قادی بر
انی بر خوش فهم ایدوب تراء اتمان طول الامل
فعل نامشروعدن اکلنور تصدیق ضعیف
یوق رضا خالق اوزن بزده بر خالص عمل
اتانه کوچلید جانم کلدی نوبت شیبه بیز
کوچکه نفسدن رضا یوق کوستر ربوجوق علل
بعدد اقران وامثال کلین حوتلین ایچون
بقمه زر غبتله توبه اتمه زر کتمز بکلل
بز کشیناک صوفسر اقبر اوله توبی کفن
توبه دی لطف ایلت اکه اتمز نیاک کتمز بکلل

ویردی مشروعله وصل اوله کتدی ویرده کم — اولمیه محتاج طبیبه مبتلی هر درده کم
یادغاری حمزه افندی ایدی فی کل المحل — ایکسیدن کلدی کوچدی ایردی چون جام اجل
پاشه بك اغا و منلا ارزو ایدردی کورمکه — رغبت ایتمزدی اصلا بونلر انی کورمکه
سویلکده عمر نوح اولسه تمام اولماز فراق — سیدی غیری نه چاره الفراق الفراق
اسم اولادی ذکور تاریخه ضم ایت فاء آه — مصطفی عیسی علی رحمن عبد عبد الله
١٠٧٦

في بيان تاريخ الوالدة المرحومة في الكريد

ای بو پر عصیانه حال اوزره کتدك والدم — بلمدیکه کوله مم بن تا الی روز الجزا
خوف دریا اهل اولادمانع اولدی دیه رك — ترك اولندی صیله یا رب قورقرم اندم ذا
بار بلمامش اولیدم حال اولادینه کز — یا رحیم مولی نه اوله سیده ایا قضا
یوزبیك عصیان اهلنك عصیانی عفو ایلدك — ساکه لایق بر صفت بو مجرمه جرمی سزا
بو تضرع جرم ایله هم انکساری قلب ایله — ظن اغلب عفوك اوله اعتبار اولماز سزا
یك ندامت کلدی باکه اتمه یم جرمی کناه — بعد بو لمایه فرصت صو ملك عصیانه زا
والدو هم والدم موتنی کورمك اولمدی — سر حکمت فکرن ایت سید بودر چونکه قضا
آه ایدردم دردله دیردم وهم ویردم یدی — ایریشه صحتله جان اول بهار ایله یزا
سیدی ختم کلام ایت سویله تاریخ عبرت ال — او زوجودکده اولورسه ویرمه عصیانه رضا

ایشدلدی بی عین تاریخه ضم ایلك فراغ
ای برادرلر بزه سزدن سیزه بزدن عزی
١٠٩٣

اویان

اویان خاب غفلتدن اجل برامر تحقیق — جهالتدن عدول ایله علومه سعی ایت اولم اولاد
کیجه کوندز نیاز ایله خدادن استه توفیق — جهالتدن عدول ایله علومه سعی ایت اولم اولاد
صویالر توبکی بر کون بدنی روح اولوب تا — عموما جمع اولوب وارثلر وار ایسه هپ صبایة
که اوچ قات بز ایله جانم قویالر سنی تابوت — جهالتدن عدول ایله علومه سعی ایت اولم اولاد
حقوق عبد ایله رحلت ایدرسك یوم میعاده — دینلمز اول کونی اکله کدا دریا فلان زاده
او کون بر کوندر جانم که محتاج جمله خلق زاده — جهالتدن عدول ایله علومه سعی ایت اولم اولاد
الورسن بونده اموالن عبادك بی عدد ظالم — درونی یوق کبی تصدیق دیمزسن نولیسر حالم
فراغی قلبکه کلمز بو حکمی دیسه بیك عالم — جهالتدن عدول ایله علومه سعی ایت اولم اولاد
انه طولی و روم ایلی یقلدی جمله سنی بردن — جهالت کفر ایله یقلمزسن یقلور ظلم ایله شردن
بیلن البته بلمین نیجون دیرکم بو مال نردن — جهالتدن عدول ایله علومه سعی ایت اولم اولاد
الورسن کوز کوره مالن بو خلقك درلو صنعتله — نیجه منزل اوله جنت بو بطلان ایله لعنتله
نوله صوکك ایا غافل بو عاجل ذوق محنتله — جهالتدن عدول ایله علومه سعی ایت اولم اولاد
تحمل پاینه کیر سیدی غیری یه یوق چاره — کیجه کوندز ایدن آه نظر ایت جمله بیچاره
اولم فکرین درونی ذکر ایدنلر دوشدیلر زاره — جهالتدن عدول ایله علومه سعی ایت اولم اولاد

في بيان نصيحت عالم من العلماء الآخرة

کنارك فضلله معمور فلزندن — نظیری یوق ایشتدم بر نصیحت
بلادك قطب اسلام بوله انك — کلوب تحصیل ایچون علم فضیلت

ایکی شاکردی انك حقه راغی ٥ ‏ ریا و سمعه دن عاری حقیقت
سلامنده دیمش انلره او ذات ‏ حذر ایدك بو دنیا پر فضیحت
طولو بال ایله دنیانك چناغی ٥ ‏ قونان اورتاسنه بولور هزیمت
کنارینه قونان بولور نجاتی ‏ سزه نصحم بودر ایلك عزیمت
ایشتدك عبرت آل سید بو نصحی ٥ ‏ اونتمه چالنجه کوس رحلت

فی بیان ما زینت الدنیا بها

قد جاء فی الآثار الدنیا بستان زینت بخمسة اشیاء علم العلماء وعدل الامراء وعبادة العباد وامانة التجار ونصیحة المحترفین فجاء ابلیس بخمسة اعلام فاقامها بجنب هذه الخمس فجاء بالحسد فرکزه فی جنب العلم وجاء بالجور فرکزه بجنب العبادة وجاء بالریاء فرکزه بجنب التجار وجاء بالخیانة فرکزها بجنب الامانة وجاء بالغش فرکزها بجنب النصیحة

فی بیان ضرر اعلام الخمسة من لعین

بو دنیایه آثار ایچره دیندی بوستان ‏ زینتی بش شی ایله در دیلکده ایله داستان
علم عدل ایله عبادتله امانت نصح ایله ‏ دکدی اعلام من لعین حفظ ایده رب مستعان
حضرت علمه حسد عدله ظلم بیراغنی ‏ دکمیکله قلمدی بستان ایچنده ریحان
شو لقدر ظلم عباده شا ویردی بو خلق ایچره کم ‏ دفعه قادر بر احد بولنمدی قلدی همان
حال امت نوله حق فریادین اتمز بر کشی ‏ حضرت مهدی یه قالدی الامان الامان
بو زدی عابدی عبادت رونقن طوغی ریا ‏ الدی تسبیح باشنده کسوه دائم ایلر جولان
دخی اعلام خیانتله امانت نعمتن ‏ غش ایله داخی نصیحت قلمدی اتمك کمان
بر مجدد کوندریدی حق خدای لایزال ‏ حال امت انتظام اوزره اولوردی بر زمان
پادشاه عالمه سید دعا ایت صدقله ‏ قتل ایده دین دشمنن ویرمیه اصلا هیچ امان
عالم عامل کرکدر بلدوره دین دشمنن ‏ کونده ره خلاقه پادشاه عالم بوله شان
بلعمه نفع اولدیمی بو قوم مجرد بلمدن ‏ استعاذه اتمدیمی حضرت فخر جهان
حصر جمعه جماعت ترك ایدنلر بی عدد ‏ قتل اولنماز قلوندن ماعدا اکثرنده بیان
حمل ایدوب دیرلرسه ناشید حسدن بو کلام ‏ شرعه بقسن و رایسه یاننده فقهی نعمان
بیلم دیرلرسه حاشا ثم حاشا فقهه بز ‏ بقمه زنمد هبسز زدینلره قلیج همان
اختصار ایت سیدی دولتسز ایش باتمز ‏ ربکه ایله تضرع اوینه شاه جهان

فی بیان سؤال الصافی لصوفی لا الصوفی ٥

کلدی عبد الله بر کون بلخ دیارندن شقیقه ‏ یعنی کم ابن مبارك شرع الله عامل وجود
صوردی لطف رفقله بلخدن شقیقه صوفیر ‏ بولمدقچه صبر ایدوب بولنجه ایدر شکر ودود
ایده لر دیسنجه دیر ابن مبارك بر جواب ‏ جاینله هر کیمنکه دکلر اوله اول من اهل سود
بولمدقده صبر ایدوب بولدقده شکر ایلدن ‏ کلبده داخی بولنور بو وجهله بخل ایله جود
دیو جك یا ندی شقیقك جکری صوردیکنا ‏ دیدی کامل کامله شافی جواب هضم ایله بو
بولمدقده صبر ایدوب بولدقده ایثار ایت شقیقو ‏ بو صفتله بوله سن بر دولتی کم لا یعود

بو سوزک استرسه نقلن بر کشی شیخ فاده در … سیدی توبه دیرمی الحسود لا یسود

فی بیان نحق ما لزم تفکره لاخوان فی هذا الزمان

محوم یوز طوتدی بو عالم قلمدی هیچ طاقتم … سن تحمللر میسر ایله یا رب مدد

یوق رضاء ربه لایق خالصا بر طاعتم … سن تحمللر میسر ایله یا رب مدد

فکر ایدوب ظالملرک حالنی اعما ایلسک … زینت شکسر حیرت اخذ ایدر دو سوی بلید

قتله سعی ایتمک محقق طوسطغری سویلسک … سن تحمللر میسر ایله یا رب مدد

پاشالر بکلر اغالر جمله نک المق ایشی … بتدی شمدن صکره امتحو بکم کولمک ایشی

پادشاهه بی غرض اعلام ایدن یوق بر کشی … سن تحمللر میسر ایله یا رب مدد

پاشه بک اغانه یا پسون ویرمدکجه یوق نظر … امته شفقت ایدنلر جمله منصبسز کوزر

ندد اونزم منصب اولوب ولمز ایسه یر ازدر … سن تحمللر میسر ایله یا رب مدد

نفس شوم استریه دیسه هوا اوزره کلام … حق رضاسی بونده دینن کیشیلر جمله مالم

لاء بابالی ولدی رشوت سیما امرد غلام … سن تحمللر میسر ایله یا رب مدد

حق بودر ارباب منصب منضبندن خوف ایدن … حاکم جابر یوزندن هر نه اولورسه ایدر

حمد اول الله بقا یوق جمله سی یر یودر … سن تحمللر میسر ایله یا رب مدد

قاضی عرضی کلور تصدیق ایدر جمله سنک … اوندر اهتمامی یوقله مزلر جمله سز

کوستره رغم بولازه کامنک باش جمله سز … سن تحمللر میسر ایله یا رب مدد

ایکی شاکی وارسه شرعه یوقلر اندن انتساب … علتی مقصودی وار در ایده چکدر اکتساب

صبر وفکر ایتسون او وقتی اوله جق یوم حساب … سن تحمللر میسر ایله یا رب مدد

منتسب شاکی الندن کر اولورسه تذکره … هیچ توقف ایتمیه اول قاپولردن تذکره

کوندرن کیره مین کیر نجز اسن هپ کوره … سن تحمللر میسر ایله یا رب مدد

سیما اوله ایچنده سیم زردن یک نشان … کوستره غمسز کیردیکم حصولندن کمان

هیچ طویلماز بی کس اولان ایلسه یوز بیک اماز … سن تحمللر میسر ایله یا رب مدد

امر معروف ایده نی مدح ایدر الله عظیم … ضدینی ایدن منافق دیدی والله العظیم

شمدی اولورلر حق دینه ول قدر غایت عظیم … سن تحمللر میسر ایله یا رب مدد

هر کسی اخذ ایتدی حیرت مقتضی سی سوء حالن … عون ایده خلاق عالم رفع اوله جرمی وبال

بی سبب عون اوله مز اولدقچه بزده حب مال … سن تحمللر میسر ایله یا رب مدد

اسکی دنیا کرچه اما جمله قلبلرده جدید … سن ندن بلدک دینور طالبی غیر عدید

دیمدیمی حب مرچوق حق کلامنده شدید … سن تحمللر میسر ایله یا رب مدد

قومدی بر درد بزم چوق حق رسولی بی علاج … بن بیان ایدم بحردن قطره لطفیات اکله قاج

شمدی دنیا التی در کسوه سبحه دال تاج … سن تحمللر میسر ایله یا رب مدد

انتشار ظلمه باعث المق اولدی آه واه … ویرمک المق چونکه وار در ایشدلمز اولدی

آه مظلوم یرده قلمز دفعه سعی ایت پادشاه … سن تحمللر میسر ایله یا رب مدد

بونلره راعی اولاجق شرعله عالم ولی … فهم ایدد غایتده چوق سویلمکه وار رمز دلی

علتی هر قاپولرده بولنور بیک چوق دلی … سن تحمللر میسر ایله یا رب مدد

سیدی حقه نیازیت قلقدی خلقدن خوف نار
بیلوریکن اخذ ایدنلر بلمیندی چون قو نار

باعثی ناری بلنلر نزدن اولورصو ناصو
سن تحملار میسر ایله یا رب مدد

فی بیان سموم الثمانیة مع تریاقها

سکز شی سم قاتلدر سکز داخی اکا تریاق
کلام مال دنیا عمر عصیان کیجه کوندز

بو مذکورات ایچون تریاق سکزدر ضبطه سعی ایله
کلام ذکر موت عمره طاعت توبه عصیانی

ذکوتی ماله دنیایه زهد ملکه عدالتدر
تعلم بابنه کیرتا بوله سن حقدن احسانی

بتون بیل ملك دنیا خود غرورة چالدی انسانی
عمر جودر فوت ایلمه ترك ایله طغیانی

کیجه کوندز نمازه سعی ایدوب ترك ایتمه فرمانی
بتون بیل سید تریاق شهورایچند سلطانی

فی احوال کمال العلماء

ایرسه بر عالم کماله اولسه عالم علم ایله
اصدقالوم ایده اعدا سرشماتت ایلیه

ناقلی بو بدعتك سید علی قاریدر
اوله دنیاده بو خلقدن دور شیئه مبتلا

حاسد ایلرسه حسد خوش طعن جاهل بلا
غایته ایرمش کمال نور ایله قلبی جلا

فی بیان احوال مخلوقات الاربعة

انس جن ایله شیاطین ایله پاکیزه ملك
طقوزی جنس ملك باقسنی دخی اوز

ینه جن طقوزی ای دل قلن انسان جدا
یوزنی هند واونی کیسنی رومه انك

اون بلوك ایتدی انی حضرت خلاق فلك
طقوزی ینه شیاطین دخی باقسنی اوز

یوز یکرمی بش ایدوب ایلدی شرانی جدا
التیسن شرقه براغوب التیسن غربه انك

عالمه سکسن بیل اولدم بن مقارن دیر حسن
التی خصلت اخذ اولنیدی کجانیم بری بو

کیمده اوله علمه دارینك بولمز قدر اول
اولمیه صبری سلامت بولمیه جون عجب قو

علم ایله حلم اولمیه بولمز عملدن منفعت
یوغ ایسه همت هیچ سخادن بیته فرماننده او

اولمسه همت مسلمینه شفقت ایله مرحمت
بوله مز بوفی ندامتدن شفاعت شانن او

اولمسه المتقی تقوی بوله مز همو منزلت
سیدی بونك اولان فخر ومه یوقجنده بوی

دکله رود جزاده اوله شاهد اوز وجود
السنه ایدی وارجل سمع وابصار جلود

ارض سما لیل ونهار ایله کراماً کاتبین
سیدی سعی ایت جمیله وادیسه خوفی خلود

بولرك مسکنینی جمله خدا ایلدی نار
اوچ قلن بیر دخی تیمش اوچ بلدی انك

حکمند نصور رمز بو کشی کم دفع اوله زاد
ناجیه بیر صوکی اهل بدع قلدی انك

حفظ ایده اولفرقك شر شرورندن اله
هیچ امولمزده ظهور ایدم یوردر سیدی آه

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد ایله ایده‌لم بدء کلام داخی بسم الله ایله
حسن ختم دکلنه هم اوقنه افواه اهله
فقه اکبر بر متن بی شبهه انک جامعی
بعض فاسد زعم ایله انک دکلدر دیمه سحر
مؤمن به اوزره اکثر بیانی بی نزاع
جمله‌یه واجبدر آمنت بالله دیسه صاف
بعد موت بعث و کتاب و داخی رسل ایله ملک
هم نه ایشلرسک خیر[دن] راضی در رب رحیم
حق در جنت حساب و داخی میزان ایله نار
جهل ایله نفس و هوایه سوء اقرانه اویوب
اولماملق اوزره شیرکی بردر الله احد
کندویه هیچ بکزه‌مز برشی وکندیه اخره
جمله اسما و صفات و ذات فعلیته نه وار
فاعل الله در فقط فعلی صفتدر فی الازل
کیمکه محدث دیسه یا اتسه توقف یا خود شک

فقه اکبر نظمن اخوانه اساس و اعتقاد
بر مؤلفدر که زیرا اتفاقی اعتماد
ابن ثابت حضرت نعمان دینیدی اکه آد
قول باطل اولدوغین تصریح ایدنلر بی عداد
اصل توحید ایله سیّد ما یصح الاعتقاد
مؤمن التی در بر دینده یوقدر اختلاف
خیر و شر جمله قدر ایله دونمدی چرخ فلک
حبه شره یوقدر رضاسی وار دین قرب و رحیم
وزن ایدرسک شرع ایله هر امر صاقلر کر دکاد
بدعت و عصیان ایله اولور سک اولدیکی یاد کار
اوقی قودنل شرک شکلندن قل هو الله احد
زائل اولماز اولمدی هم نهایت یوق آخره
متصفدر تا ازلدن حضرته یوردی کار
غیر مخلوقدر ولی مفعول مخلوق اکله کل
کافر اولدی سن تردد ایلیوب ایتمه شک

فصل فی بیان قرآن العظیم و فرقان الحکیم

اهل سنت عد ایدوب دیدیلر اوصاف خدا
بلمه‌سی فرضدر یکرمی اولماق اوزره در ادا
وحدت و علم و بصر سمع ارادتله کلام
حی حیات ایله علیم هم قدیر ایلر ندا
اون یدنجیسی وجود ایله بصیر و حق سمیع
حق لذاته امنا دیر ذاتی یوق ذات پاکینه ندا
اولماز مخلوقه مخالف هم بنفسه قیام
ابتداسز در بقاصز سن قلم یوقدر صدا
سویلمچی قدرتیله داخی هر شئ قدیر
ضبط ایدوب ایلدورنه سیّد دیدی کاتم فدا

داخی قرآن عظیم حقک کلامیدر نعم
فخر کونین اوزره انزل ایلدیکه اقتضا
یر مقدم اوقومز هم لفظمز مخلوقدر ولی
خالیا ذکر ایده حق احباب ایله اعدادن
دو و دشمندن که مخلوقدر ظهور ایدن کذا
خلق خلق ایتمزدی اول فی الازل خالق خدا
ایشتدی قادر بلور کورر سویلری لسان
بر قول ایر بر ده محقق صوت و حرفه احتیاج
داخی حقه شی دیر زیرا که کالاشیادکل
حضرت قرآن ایچنده نفس وجه داخی ید
داخی دیمز ید مؤول حکمه اننده اختلال
هم بلا کیف صفتدندر رضا ایله غضب
جمله اشیایه ازلده عالم اشیا اولمدن
حقدر اشیاء تقدیر ایلین اید قضا
علم ایله داخی هم در فی لوح محفوظ کتب ایله
هم مشیئتله قضاسی فی الازل داخی قدر
حق بلور معدوم معدوم داخی کیف کون

اوقونور دلده یازیلور فی المصاحف بالقلم
ائمه‌سن یکرمی و جلن اقتضا ایدی قضا
غیر مخلوق اولدی قرآنسن دیوب اولمه دلی
جمله‌سی حقک کلامیدر نیچه اول سوددان
خالقک سوزی معمر اخلقدن اول اتمه ادا
بویله عدایت هر صفاتی ایت کمال اوزره ادا
بر کبی اولمقدن منزه خالقی خلق جهان
جمله‌وار ایلین حق نشلر انده احتیاج
ند مثل ضد حد جسم و عرض جوهر دکل
ذکر اولنمشدر بلا کیف در وضع اتمه ید
اهل قدرک سوزیدر هم داخی قول اعتزال
اوی امامه طوت سوزینی مذهبسزلک کدی
خلق ایلدی اشیاء خالق وارمی حاجت ابد
اولمز دارینده شئ الا مشیتله قضا
کتب و وضع ایله اولدی انک لا بحکم کتب ایله
اولمه‌سی انک بلا کیف قومز اصلا کدر
بولنه موجود داخی اول بلور کیف کون

نیجه فانی اوله جقدر بلورانی بی کمان — قائمی قائم بلور حالی قیامده اتمه کمان
قاعدی قاعد بلور حالی قعودنده خدا — علم باکینه تغیر هم حدث یوق قصدا
اختلافی ایله تغیر جاردر بین العباد — مذهبه بن راضیم دین کشی اتمز عناد
سالما خلق ایتدی خلق کفر ایماندن خدا — صکره ایدی خطابی امر ونهی ایله ادا
اکه کیم توفیق نصرت ایده مؤمن اولدی اول — ایتمیوب خذلانه دوشن کفر ایچنده قلدی اول
کفر ایمان هرکسک فعلی جبر دشمنه هیچ — یوقدر اتمه کمانی دوشمه جانم غمه هیچ

فصل في بيان اصل خلقت آدم عليه السلام

چقردی صلب آدمدن کلو واریسه ذریات — عقل ویردی خطاب ایتدی که امر ونهی اوقات
بولار جمله ربوبیت صفاتن ایتدیلر اقرار — طوغر جمله او فطرتده اکر مؤمن اکر کفار
اولانه کافر ایدر تغیر تبدیل اسکی اقراری — ولی مؤمن اولان اقرار ایدر ترک ایدر انکاری
خدا بر کمسیه جبر ایله قلمز ایمان کفر اوزره — نه خلق ایدر انی مؤمن نه کافر اوله وزر اوزره
ولکن خلق ایدر اشخاص اکر کفر اکر ایمان — عبادک فعلیدر جمله تردد ایتمه سن اخوان
اکر کافر اکر مؤمن نه حال اوزره بلور الله — تغیر کلمدن علمه صفاتنه دخی والله
عبادک جمله حالاتی انک کسبی حقیقتده — قضا علم قدر ایله خدا خالق مشیتده
وجوبا امر ایله طاعات رضا علم ارادتله — محبتله قضا تقدیر ایله داخی مشیتله
معاصی داخی مثلیدر ولکن اوچی منفیدر — رضا امر محبت یوق دینلر جمله منفیدر

فصل في بيان احوال الانبيا عليهم السلام

قبایحدن صغایردن دخی کفر کبائردن — منزه انبیا لکن کهی ذات اولوردن
محمد صلی یا رب ولا یحصی دردخوش نام — عبودیتده بی همتا دخی لم یعبد الاصنام
کوز اچوب یومجق مقداری خدایه ایتمدی شرکی — صقن اقوال باطلدن دیمه اندن حکایه کی

فصل في بيان احوال فضائل الخلفاء الاربعة

ابوبکر افضل الناس انی تصدیق ایدن صدیق — عمر ثانیا نامی اولوبدر قاتل الزندیق
بولردن صکره ذی النورین در افضل حضرت عثمان — علی المرتضی صوکی معین جملیه رضوان
معیندر جمله حقه سوء ظن ایدرین بی شک — بو ترتیب اوزره ای اخذ احذر ایتمه هیچ شک
کبیره ایله دخی تکفیر اولنماز اکله بر مؤمن — دینلمز زائل الایمان ولکن فاسق مؤمن

فصل في بيان معتقدات اهل السنة والجماعة

تراویح ومسح سنتن جواز اوندن نماز قلمق — وراء سر فاجرده اهمدر هر برین بلمک
دیمه زنداخی مؤمن چو ذنوبندن یوقدر هیچ ضرر — وهم کیرمز دیه ناره مخلد قائلیدر خسر
چقه مادامه ایمان ایله دنیادن اون فاسق — زوال اولمز ولکن اولمدقچه هر کشی فاسق
خدا توفیق ایده جمله ایدرلر توبه فاسقلر — دکل ممکن دیمز سه جمله عالم توبه فاسقلر
دیمه عصیانمز مغفور وهم طاعاتمز مقبول — بودر مرجئه نک قولی دیمز بونی معقول
ویرر شرط ایله هر طاعات اوله خالی عن البغضا — ویرر اجری خدا ضایع ایدمز انی وز ذرات
اکر حفظ حراستله کوچرسه شرا عدادن — بودر نعمان ایچون مذهب که امدی غیر سودادر
کدرسک کفر شرک غیری عصیان ایله بی توبه — مشیتدر عذاب وعفو ملجا غیریه توبه

بولندقسیدی تاریخ طغیاندن دورتده نه چاره
صایلمز اولکه منشکر مفتش یوق بو جنس کاره
سلفدن ناسی دوردی نوعه بولمادی امتش عالمده
اونتدیلر انی قطعا باردتله بو ظالملرده
چقر تفتیشلر شمدی رعایادن الاولمال
دونشده هر برا اغوانی کوررسن جمله مالامال
فساد اربابنک شمدی معینی بی عدد والله
تشکی ایتسه بری کس ایشیدلمز انکیچون آه
آه ارباب ایچون ملجا جهانک شیخ الاسلامی
خدانک توفیق ایده نصرت ایله هردم دو دنیاده
علم اربابنک قدری هوایه منقلب شمدی
معزز کیمدر دیرسک او یوبخی مسخره جندی
تقلمز اولدی هیچ شرعه اکر اصل واکر فرعه
کل امدی مطلبه سیله بونک امثالی چوق نه
اوله حکمی اولا نهی بلوردر عمل چوق ملحد
نه حالتدر آیا امت جکر سندی یورکدن دوندی

دیا عجب ایدر بطال قمو اعمال ایچون اجری / حذر ایت ایکی بدخودن قچن ایت غیریه ذخری
دی آیات انبیایه هم کرامات اولیایه کار / اولا دجال فرعونه وهم ابلیس ایچون بی عار
اولا نهم اوله جق اخبار ایچنده خارق العادات / عدونك حاجتی دنمز کرامات واکا آیات
قضا ایلد خدا اجابت اعداء یه استدراج / بو ممکندر جواز اوزره خدا اعداء آیتمز حج
غرورده دوشه لر کفر ایله طغیان اوله قائم / عذابه مستحق اولوب اوله لر جمله سی دائم

فصل فی بیان کون الخالق خالقا قبل خلق المخلوقات

خلقدن اول خالق اولحق رزقدن اول رازق / امر دیندر اهتمام ایت جهل ترك ایت فایق اول
کوره لر جنتده اللهی کوز ایله مؤمنون / یوقدر تشبیه کیفیت مسافه مؤمنودر
انجق اقرار ایله تصدیقدن عبارتدر ایمان / اولمز اول اهل سما ارضده زیاده نقصان
جمله توحید ایماننده برابر مؤمنون / لیك اعمالده تفاضل اوزره درچوق مؤمنون
اولدر اسلام اوله امر اللهه تسلیم انقیاد / بردر ایمان ایله اسلام سوز بودر ایت اعتماد
قادر نوارقه کیدر بر بشر اوله مز / فرقی انجق فی اللغت شرعیده جاری اوله مز
شرع اسلام ایله ایمان اوزره واقع اسم دین / حوحق معرفتله بیله لر ارباب دین
نفس صفت ولندیغی اوزره فی الکتاب جمله صفات / بلمیه بر کس حالی مماتی اوزره ممات
قادر اولمازحقه قول حق عبادتله کشی / لکن امر ایله عبادت اولنور اکله کشی
هم یدایدر سکز خصلتده مؤمن مؤمنات / ما عدا الایمان تفاوت وار محقق ایت ثبات
اولسکر ذندر محبتله رضا خوف توکل معرفت / ایت یقین اوزره رجای بوله سن تام معرفت

حق تفضل الله قوله فوق الیسری ویرر ثواب / عفو ایدر فضلا زهی عدلا ذنوب وزره عقاب

فصل فی بیان احوال الشفاعة والقصاص بالحق

حق شفاعت اهل جرمه لایق اولشکن عقاب / وزن اعمال داخی حوض نبی یوم التاب
احسن طاعات ایله حقدر قصاص بین الخصوم / باشکه ال عقلکی ظالم اوکونده اولمز رسوم
یوغیسه طاعات احسن سیئاتی بی نزاع / ظالم اوزره یوکله نلدکده ایدر بیجد قراع
جنت ونار ایدی بل مخلوقاتندر لا خلاف / فانی اولمزلر ابد یسرلنا دار الزفاف
داخی حور عین ابدا اولمز فنا بولمز ثواب / دکله هم اولماز فنا انکال اغلال عقاب
حق هدایت ایدر فضلا دیلدوکی قولنه / ایدر عدلا بعضه اغلال ایله خذلان قولنه
عدله راجعدر عقوبت اولماق توفیق حقه / راضی اولدیغی امور ایده توفیق انجق
قهر وجبرا شیاطین سلب ایدر قولدن ایمان / جائز اولماز تا که قولدن ترك اولنماز رسه
منکرین ایچون سؤال حقدر قبرده کوزك آچ / انده کوز آچلق اولمز سیدی کل بونده آچ
جسمه روحك کلمه سنده ضغطة القبر وعذاب / حقدر کفار ایچون بعضی عصات ایچون عقاب
اولسه تعبیر فرس ایله بعض صفاتی خالقك / جائز اما ایدکل در جمله خلقی خالقك
لیس قرب الله بعد من طریق ای حال / هب مؤلدر کرامات هوان ایله مال
قرب ارباب اطاعت بعد عاصیلر بلا / کیف اولمقدر مقدر اکله ماموق نه بلا
قرب ایله بعد ایله اقباله مناجی مرجعی / نفسه اونیه خلقی صونیه وقتی هردم فارجعی
داخی جنتده جوار بین یدیه اتمك وقوف / هب بلا کیف در تحصیل ایدوب سعی ایت وقوف

حضرت قرآن مساوی فی الفضیلت والعظم | بعضنك ذكری فضیلت بعضنه مذكور عظم
آیة الكرسی مثلی ذكر مذكوری جلال | بعضنه ذكر فضیلت زیده مدلولی ملال
قصته کفاراچون ذكر اولنان آیات | ذكر ایچون انجق فضیلت جمله‌نك مدلولی مات
داخی هپ مساوی فی الفضل اسما وصفات | بر برندن یوق تفاوت دیدیلر جمله ثقات
والدین فخر عالم شاندر کافر ایله دار | بیزه تعلیم ایدلدی سزی نه دیر ایسه خیر الوری
عم احمد ابو طالب دینور ماتا کافرا | حفظ ایده خلاق عالم اولمدن قول کافرا
قاسم وطاهر وابراهیم ابنان الرسول | ام كلثوم فاطمه زینب رقیه للرسول
حق تعالی ایده توفیق جمله سنین کوره‌یز | اولته اقرار وتصدیق ایله قبره کیره‌یز
ایلسه سیدی باب توحیدنده شبهه بر کشی | ایلیه سعی بلیغی صوره عالمدن کشی
یوقدر تأخیره وسعت اوله مز عذره امان | اتسه بی عذر توقف کافر اولور بی گمان
حقدر اخبار معراج روایت هم مبتدع | مبتدع اله کوریشورسك سنده اولورسین مبتدع
چقمه‌سی دجال یأجوج ایله مأجوجك دخی | اغله مغربدن طلوع شمس فكر ایله اخی
حقدر هم حضرت عیسی سمادن اینمه‌سی | داخی هم ساحر علامات خفی عالم ینمسی

حقدر بونلر اولاجق صحت اخبار ایله
شبهه اتمز سیدی کیم قونشور اخیار ایله
اولدی نظم فقه اکبر لطف حق ایله تمام
جمله اخوان صفادن بر دعا انجق مرام

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد اولا ایت خدایه ثانیا ایله صلوة | بویله دیر جمله عباده امر فخر کائنات
ایکی حکمك اره سنده جمله مخلوق مبتلا | گر ایدرسه اطاعت اوله لر حدسز مثاب
نفس شیطان هوا دنیا بی عاره اویوب | گونه گون عصیان ایدرلرسه بولورلر عقاب
اصل مشروع دورتدر حفظ ایله اول صاحب ادب | فرض واجب داخی سنت دردده در مستحب
بونلره ولی ایلین اولدر که دیمشدر مباح | اصل غیری ولی ایدنلر اولدی مفسد مباح
غیر مشروعك اساسی اکیدر مکروه حرام | فرد فرد برجه برجه جمله نظم اولنمقدر مرام
اصل نوع ابتلا معنا یکرمی بر خصال | حکم ایله فرق بر اولور بیلورکم ایدرسه سؤال
کاملا بولنیه سکسان التی شرعا فی الصلوة | جهل ایله سکسن سکز بولنیه اول اولمز صلوة
بالصلوة نظمنده اجمال اوزره امتدادیا | شمدی ایتدی اقتضا اجمال تفصیلا عیان

الباب الاول فی الفرائض داخلا وخارجا

وقت تکبیر قبله نیت یر بدن ستره لباس | خارجیدر ضبط ایدرسك بوغیسه قلبکده باس
قائما اوقی اوطور ترتیب رکوع ایله سجود | داخلیدر حق وجوده اتمه تخلی ایله جود

الباب الثانی فی الواجبات عاما وخاصا

عام اولان یدی خاصه اولان اون دورت وجوب | جمله‌نك ضبطی میسر الله علام غیوب

فی بیان الواجبات العام

لفظ تكبير طمأنينت تشهد قعده تمام … فرض واجبلرده ترتيب ايله چقمق السلام

من الواجبات الخاص

ايله تعيين قرائت اولينه فاتحه … قصر ضم سوره ايت اوّل اوله فاتحه
اوی قنوت اخفا تلاوت قدر تكبير صمت … سجدة السهو للامام اون دورده تكبيرات عيد

الباب الثالث في السنن عامًّا وخاصًّا

اون يدی سنت عمومی اونخاصده طوقولاق … حشر اوله اجرا ايدن تعظيم ايله يوم التلاق

من السنن العام

ابتدا تكبير عيد ايله قنوتده رفع يد … نشر ركبه ايله ثنا تفريج تسبيح وضع يد
قومه سجده جلسه تكبيرات تسبيح صلوة … ايت دعايی ويرسلامی صاغه صوله بولنجات

ومن السنن الخاص ٥

قوت تكبيرات امامه جهر ايدر مخفالری … اوی امامه ايت تعوذ تسميه اخفالری
سر ايله امين تسميع امام صبح ومسا … افتراش نصب يمنا التورك للنسا

الباب الرابع في المستحبات عامًّا وخاصًّا

بالغ اولدی عمومی مستحب اتمه جدال

من المستحبات العام

صاغه صوله ترك ميل ايت تغطيه دفع سعال
اوجدا رتق اوقی ترتيل تسويه وضع وجود … عكس ايت قالقدقده جانزلر سينه ايت سجود

فصل رجلين وضع ايدی سلمه شی قبل السلام … قبليه برماغی دوندر صاغه صوله والسلام

ومن المستحبات الخاص ٥

خاص طقوزدر رفع وضع شحمتينه للرجال … صدر منكب للنساء تحت سره للرجال
چيقره يكدن الی اوقی قدر مروی للامام … ايده تسبيحی زياده منفرد وترا تمام
ايليه ابعاد ضبعين في الركوع والسجود … للرجال بالعكس مرئه في السجود والقعود
منفرض چوزن اولينده صكره اوقيمق فاتحه … تسميه اول اكرمسنون اولورسه فاتحه
طقوزنجيسی امام ايچون فراغه انتظار … عذر شرعی اوله سيد ترك اولور اول انتظار

الباب الخامس في المحرمات على العموم

جهر تأمين تسميله التفات واتكا … بقمه كوكه ايت خشوع نز اولورسه اولسون متكا
رفع يد في غير شرع رفع اصبع في السجود … عبث ثوب قصری سلام بی وترا تمك قنوت
ترك واجبله زياده داخی وكيه وبزه اجلوس … كرچه اون دوردنجی اشارة نقل ايدر حكمه علوم

الباب السادس في المكروهات عامًّا وخاصًّا

قرق ايكی مكروه عامدر اون يديسی ولدی خاص … جمله سی اكلی طقوزدر مبتلا چوق عام وخاص

من المكروهات العام

اولا تكرار تكبير وتحصر عدای … نفخ امساك تنخنخ له تحمد خلق بای
ترك سنت وضع يدا على تحصيل ابتلاع … اتمه اتمام قراءة في الركوع اولمه قلاع
غمض عين وقلب اقعا تغطيه ورفع يد … فرقعه كف تثاوب مسح وتعجيل ايله عد

استراحتله كرنمك برموق احاغی براق … قتل قمله دفنها شم نزع القاء براق
سوره‌يتی جمع ايله تعيين سوره انتقال … فهم ايدرسن باعثی سيد ايدرسك انتقال
تسويه ترك تخطی وغايل بسمله … حمل صبيا تقديم تروح رسمله

ومن المكروهات الخاص ٥

نزع الصاق توقف سجده تطويل انتظار … لبس الحا ايتی سجده قراءت تكرار
سوره‌يی تكرار ايله تطويل تخفيف اعتماد … رافعاً كم قلمه جهری قولی اتمه اعتياد

الباب السابع فی المباحات عاماً وخاصاً

من المباحات العام

قتلحيه تسويه هم موق عين ايله نظر … ال اغزده طوته برشی كه اتمه‌يه ضرر
اوقمق ترتيب ايله هم نقض ثوبی اخری … اوقيه فی ركعة اخريده اخری اخری

ومن المباح الخاص ٥

خاص اوج تكرار سوره اعتماد لحظ اما … غفلت ايله شكه دوشمش رفع ايدر رب انام

الباب الثامن فی المفسدات علی العموم

باب ثامنده بيان اولندی جمله مفسدات … نوع بش اولدی ولكن بی عدد در مفسدات
سويلمكدر اولا عمد حدث ضد عمل … ترك فرض بشنجی سيد باعثی سوء عمل

عون … سه جمله كر حضرت ربی رحيم
بيله‌لر هم قيله‌لر ترك ايده‌لر طولی امل

فی بيان نزول الملائكة خمس خمسة مواضع كل صباح بنصيحة عظيمة

اينه هر كونده سمادن بش ملائك بش يره
مكه سوق ايله مدينه بيت مقدس مبره
عبرت الخوف ايله جانم مكه اوستينه اينز
حضرتی سمتی مدينه‌ونره ايندی داخی دير
نفسی نفسی ديه جمله انبيا ومرسلين
بدعتی ترك ايله صوفی اولديم ديرسك صوفی
ذره انصاف اولا بوحق سوزمده خلل
وصف لا يحصی لری وار اوليانك فی الكتاب
غيری مشروع حذر مشروعه راعی جمله‌سی
دين غريب اهلی غريب ولمسه فخری جهان
هر نه وار ايسه بو دهرك ظالمی فكر ايلسه
اهل حق بولورمدی دنياده راحت يك نفس
مقدسه ايندی ديه قنده كسب ايدن مال حرام
قبره اينن دير بمازا تغبطون وتندمون
غبطه استغفار صلوة علم جماعتا اهلنه
اينه سوق مسلمينه ديه‌لر بشنجی

ديو اويلر روايت ايلديلر باصدا
هر بريده بر نصح ايدر بولر باذنی خدا
تاركی فرضه ايدر نقصان رحمتله ندا
قنده سنت ترك ايدنلر نشلر اولديوم التند
التجايه كم قله لايق اوكونده سرمدا
يوخسه ويرمز فائده تسبيح ايله تاج ورد
ترك ايدرلر بدعتلر بر جان ايدر حقه فدا
وارمی ظالم الفتنده هيچ بر بندن برادا
لا ابالی اولدی شمدی لحن ايله صيت صدا
معجزات ايله ديديلر منتهی دن فی ابتدا
نصحی فخری كائناتی حكم فرمان خدا
يوخسه مهدی كونه قلمقمدر شقی بدا
سائل اعمال اوله مز مقبول اولور انده جدا
فوت اعمالده ندامت ولمش ايكن كالغدا
بر قدرت شمدی بونلره قطع اولدی غدا
سطوه نعمت نعم ضدی ويرد خلقه خدا

خالقندن خوف ایدن بو یاریه ایدر علاج — یعنی توبه ایده اتمیه ریا ایله رد
اوتلر انعام اولمسه صبیان امر قوزر جاد — شویله اینیدی عذاب جمله اولیدی غم زدا

خاطر اوزره سویلمکدن توبه ایله
اوله یانکده سواحق سوزده بای ایله کدا

في بيان صفات العشرة في حق النساء من نصيحة الملوك للغزالي

اون صفت عد ایتدی دکله فی حق النسا — طقوزندن حفظ ایده انلری حق بین العباد
اولکه مقبولدر بزی صوردیلو صحامسا — ماعدایی ترک ایده اسلام اولا اتمز عنا
بونه حالندر نه سردر قود قوم دیرلر بو — اوت بیتر یتر انسانه یوق یوم التناد
درلو درلو حالت ایله سیر بیعت ایلمک — شویله بولدی شان شهرت قلدی حیرتده عباد
صورتا ذی مشیخن کوستروب چوق حیله باز — بیعت ایچون دعوت حالی دکل هیچ بر بلاد
اهل قرآن قلدی ایقده نه یا یسون نیلسون — بویله منکر دفعنه لازمدر چوق استناد
استنادی اوله نکسه بوزدی دنیا بکرنی — عالم علما مللره هیچ قومدیلر اعتماد
یوق صفا چوقدر جفا غم چکمه سن سیدی ویر — یوم تبلاده جزاسن هر کسک الله هاد
قلدی شکوی حضرت روز جزایه سیدی — مطلبه کل سویله مذکورات ترک ایت ازدیاد
پر ایچر شکل خنازیر هیچ دیمز نزدن بو ناز — دین ایمانن قایرمز خسن ایلر بی عداد
بر دخی میمونه بکزر مطلبی دائم لباس — کونه کون نصوکی کفن هیچ ایلمزلر انی یاد
کلبه بکزر کورسه نعمت یلتقلنور — کورمسه نعمت اورر هم صوتن ایلر امتداد

حیه کبی کورینور بیرنده داخی شعشعه — کبر قلبده کوزدر ایدر قبولی ارتداد
کیمسه صایمز بیرسی داخی بکزر قاطره — نفسنه اتمش اعتباری غیره اتمز انقیاد
بیری داخی صورة هم سیرة عقرب مثال — قو و فتنه اتمده شیطان کبی ایدر اعتیاد
مثل فاره در قومز شی خانه سنده قوجه نک — سر سیلمز دخی هیچ قلبدن اتمز اتحاد
ثعلب اولدی بیرنک داخی نظیری پر ایچره — یوع ایکن اهل کلبنه [illegible] بی اعتقاد
زاغه بکزر بیری داخی کزمدن کلمز کدر — هر نه سمته عزم ایدر فوت اولنماز مایراد
شاته بکزر بر بلوکی جمله اجزا منتفع — خیر دنیا اولمغه شاهددر قرآنها
سیدی دیر یا الهی ایت کرم اول کشیه — اوقیه بو نظمی ایلیه خیر ایله یاد

في بيان ثلث وثلثين مواضع كره السلام فيها

دینده مکروه اولدی او توز اوچ مواضعده سلام — فردی ضبط ایله بر بر مأخذی اون بر کتاب
جامع الفتوی وسیفیه وظهیریه ضیا — روضه تیسیر لطایف زیده توضیح کشف آب
بو خصالک جامعیدر فی ینابیع [illegible] — اون بری فتوای صوفیه قلب صافی بی ارتیاب
عند خطبه قاری قرآن هم ذکر الهیه — ناقل فقه حدیث سامعلره یوق رد جواب
سنت اوزره اوله قامت هم تغنی سر اذان — ایت اجابتله نیاز اول وقت دعا لو مستجاب
سائله اوستاذه ویرمك قاضیه فی المحکمه — صالح عمه ویرمینی سد اوله حقنده باب
اهل لغوه اهل هجوه اهل سیئه لاعبه — نرد ایله شطرنج ایله کذاب اولا اولماز مثاب
مضحکه زندیقه ملحد مبتدع عریانه هم — شاب و ناسه مازحه ویرمه سلام ایله عتاب

فی الخلد کافر مغنی للمصلی مشتغل | فی الذکا کین او توربیبین طعامه بی حجاب
قوشجی یه هم اوقیانه حمزه نامه مثلنی | یولده تازه سیره ایچون اوتوزن اولسون مجاب
دیر سکز ای اهل سنت والجماعت بی ریا | بغض فی الله ایدن لر فاسقلره کو شیخ شاب
بی علامت سوء ظنک جرمی مثلی حسن ظن | دیدی سعدی فطرة اسلامی بوزر کالسراب
مشتلق جمله عوامه اویمازان لره بو خلق | اکر ایدر صادقلری ظاهر لر نده انقلاب
امتی فخر جهانه باعث ذلت اولان | ایله صورت اوغروسی کم صنعتی دردوز باب
عالم و عامل لر ایسه بالضروره فی البیوت | هر بریسن حیرت المشاه ایدرلر فی النقاب
پادشاهی عالمه ویرسه خدا رشد عظیم | بلدردی حالنی دهر یلرک حکمی کتاب
فکر ایدک طقسان بشی غایت یقین در بوزن باشی | جمله یولصر بلندی یوکچو یوردی امدی یاب
خوف اولدر بو رجامی سیدی اتمز قبول | علتی بر دوست قلماز اجلیدر هم عتاب

ت ابی امامة رضی الله عنه ذکر لرسول الله علیه السلام رجلان احدهما عابد والآخر عالم فقال فضل العالم علی العابد کفضلی علی ادناکم ثم رسول الله صلی الله علیه وسلم ان الله وملائکته واهل السموات والارض حتی النملة فی جحرها

والحیتان فی البحر یصلون علی معلم الناس الخیر

ایکی آدم رسول الله حضورنده اکلدی طوغی | بری عالم بری عابد نیجه فرقی دیدی طوغی
سؤال اولندی علی العابد نیجه در عالمک فضلی | بنم فضلم علی الادنی نیجه ایسه ایله در فضلی

سموات

سموات ایله عرض اهلی ملائکک حضرت الله | علو شانی ایله عالمه رحمت ایدر والله
دعا ایدر قمو مخلوق ملائک ایده استغفار | احاطه اولنه اوقات خصوصا اوله فی الاسحار
بلق دریاده جحرنده دعاده نمله بی عصیان | بو دولت ضمنه هر شخصه اوله عامل بلا عصیان
بو رتبه و زن بر رتبه ولور سیدی فکر ایت | اولمز دیر سک اکر مظهر اولمی دائما ذکر ایت
بو حالی فکر لازمدر صحیح الاعتقاد اولمق | زیرا دینک اساس اولمز اکا ایمانله و املک

هق عن جابر رضی الله عنه خطبنا رسول الله صلی الله علیه وسلم فی وسط ایام التشریق فقال یا ایها الناس ان ربکم واحد الا لا فضل لعربی علی عجمی ولا لعجمی علی عربی ولا احمر علی اسود ولا اسود علی احمر وان اباکم واحد الا بالتقوی ان اکرمکم عند الله اتقاکم الا هل بلغت قالوا بلی یا رسول الله قال فلیبلغ الشاهد الغائب

مخرج بیهقی جابردن اخراج ایلیوب دیرکم | عمومی ناسه فی التشریق خطاب ایتدی رسول الله
دیدی تحقیق اولک آگاه بلک کم ربکز بردر | دخی یوقدر عجم و زن عرب فضلی بو در حق ده
عجم چون یوق عرب وزنده دخی احمر علی الاسود | ولا لاسود علی الاحمر فضلی یوق دیدی عالی جاه
امر چون بویله آبا بر ویو یوقدر فضل الا | اوله هر کیم که ذی تقوی او اکرم اولدی عند الله
دخی الات تنبیه ایله هل بلغت دیدیکه | بلی دیر جمله اصحابی نجومک مجلسنده ماه
دیدی کیم ایله سن تبلیغ شاهد غائبه سیدی | قصوره توبه ایت یارن دیمز سک دیسن لر واه

قال رسول الله علیه السلام لا تصحب الا مؤمنا ولا یأکل طعامك الا تقی من حسان المصابیح رواه ابو سعید

مصاحب اولمه هر بر شخص ایله دیر صاحب المأوی / یمه سین داخی هر نانك یسون اولورسه ذی تقوی
سؤال اولنسه زیرا یارین هر کس خلیلندن / انکله حشر اولور شکسز مکانی جنة المأوی
شروطی التیدر دوستك بری صدق عقل خوی خوشتر / شجاعت ایله وفا ایت صلاح التنجی بی همتا
بو شرطلردن بری نقصان اولا یاران ترك ایله / والا اوله سن پشیمان دیه سن داخی واویلا
عجب کثرتده سائللر عملسز علم قائللر / دنی دنیایه مائللر چوغلدی قوری بوش دعوا
بوکا شاهد در آیاتی خدا سیدا اوقی دائم / غناء قلبه مالك اول فنادن ایلمه شکوا

دنیا عن الضحاك رضی الله عنه قال اتی النبی علیه السلام رجل فقال یا رسول الله من ازهد الناس قال من لم ینس القبر والبلی وترك زینة الدنیا وآثر ما یبقی علی ما یفنی ولم یعد غدا من ایامه وعد نفسه من الموتی

ازهد الناسدن رسول الله صوردی بر کشی / التی خصلتدن خبر ویردی اکا کانی وفا
اولا قبری ایکنجی چوریه اعضا بیله / بونلری اونتمین خلقه ایدرمی هیچ جفا
زینتی دنیانی ترك ایدوب دخی هم اختیار / اید ما یبقی ما یفنی یه اوله بر صفا
یارینی کوندن صایوب هم اتیمه طولی امل / نفسنی اولمش بلورسه بوله هر درده شفا
بو خصالی سیدی عرض ایت وجوه اولمدن / یوخسه حال مشکل اولور ایا ایدرسه مصطفا

قال رسول الله علیه السلام اذا دخل رمضان فتحت ابواب السماء وفی روایة ابواب الجنة وغلقت ابواب جهنم وصفدت الشیاطین من صحاح المصابیح رواه ابو هریرة

انکله لطف ایت جانیله ویردی خبر فخر جهان / اوج نعمدن اول زمانکم کیره سلطان الشهور
بابی نیرانی قاپنوب اچله ابوابی جنان / بونه دولت بولغنه شکر ایله شیطان غرور
بزده استعداد نه ناشی دکلدر بو کلام / امت اولمغچون خدا ویردی سید سرور

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد ایله بدا اولندی بل بو نظم نحو بر کوی
حمد لا یقدر کلام چوق کامل بر کوی

سیدی چوق قدذ هوس دربلمکه علمن انك
ویره حق لطفندن علمن هم دخی حلمن انك

شو لقدر فهم ایلدم انك کمالن بی قصور
علم ایله عامل اولنلر اکه دیرلر بی قصور

قلبنی علم ایله اتدم چوق سوزینه انتساب
سیما خلق بحثنه بلدمکه فرضدر اکتساب

حق تعالی لطف محضندن قیله قبرین نور
بعد جنتدن اکه ویره غلمان ایله حور

اکتفا ایت بو مقامده بو قدر مدح ایله کل
قل عمل هر نه دیسه سوزلرندن عبرت آل

هر که طالبدر کمال اعرابه ایچون بلسو یوز
فن نحوده بودر برکونیك الحق سوزی

التمشی عامل اولوبدر اولدی معمول اوتوز
اوذ اعرابه عملدر بلدك اجمالا یوزی

جمله عامل اوچ بلوك لفظی قیاسی معنوی
لفظنك حظی لساندر اولمز انده معنوی

قرق طقوزدر لفظیسی طقوز قیاسی سوزم دوی
ایکی داخی معنوی غم چکمه اجمالدر کوزم

النوع الاول تجر الاسم ٥

اسم واحد جر ایدن عامل یکرمیدر اشت
نظم اولندی حرف بر بر ضبط ایدوبر خوش اشت

واو باء تاء کاف لام رب منذ مذ
فی الی حتی علی حاشا عدا من عن خلا

اختلاف ایدندر دیکمه دخی لولا لعل
ماء استفهام ضمیر شرط هم لغت قوم عقیل

النوع الثانی ٥

اسم نصب ایدوب خبر رفع ایلین عامل سکز
غفلت اتمه عامل لفظی اولوبدر قرق طقوز

ان أن ایله کان لیت لکن لعل
داخی الا ایله لا در علم کل اهلندن آل

النوع الثالث

نوع ثالث ما ولا در نصب ایدرلر بل خبر
داخی اسمین رفع ایدرهم لیسه بکزر بولر

النوع الرابع

نصب ایدن فعل مضارع حرفلرینی دورت صیا
بلمیان دیو بر لطف ایله غفلتدن اویار

بریسی کی بر ان در بیرلن بیری اذن
جنته انك مثالن خوشجه دوزمشدر

النوع الخامس ٥

نوع خامسده قلندی اون بشی انك عرام
دوردنك مجزوم بر در اون بیرك فعلن تمام

لام امر لاء نهی لم لما دورت اشت
ماعدا نظم اولنور لطف ایله کل بر خوش اشت

ما مهما این انی ای ان من در فتی
حیثما اذما اذا ما اون بر حرف متی

فی بیان عامل قیاسیه

چوق قیاسیدر طقوز کل برجه برجه قل بیان
هر برك فردینی هم اندن اعمالن عیان

فعل مطلقدر بری نصب ایدر اندن رفع ایدر
رفعله تامدر بر محتاج اولور نصب ایدر

اسم فاعل اسم مفعول وصفت دوردنجیسی
اسم تفضیل در بشنجی مصدر اولدی التنجی

هم یدنجیسی انك اسم مضافدر جر ایدر
سکزنجی اسم تام در شبهه اتمه نصب ایدر

اول لفظ کم طقوزنجی فهم وله معنی فعل
جمله دن بعد بری هیهات ده معنای فعل

فی بیان عامل معنوی

ایکی داخی معنوی لفظیله تعبیری محال — لکن اکله کل ایکی دن شدر اکه محال

بیر اول فعلدرکه اوله انده استقبال حال — مبتدا ایله خبر ایکنجی بو قدر قیل قال

الباب الثانی فی المعمول

باب اولکچو تمام اولدی شروع ایت ثانیه — اهل انصافه بو نظمم هیچ سوزم یوق جانیه

بلدر معمول ثانی اولمه جانی فی التبع — پس یکرمی بشی اصلی و بشی اولمشدر تبع

برجه برجه هر بری نظم اولنور حکمه الم — عون باری یار اولورسه دوردمیه دائم قلم

الضرب الاول اربعة انواع ومنصوب ومجرور ومجزوم

ضرب اول دورت نوع در بیلک عامدر کیمی — بولنور اول جمله ده مخصوصدر انک کیمی

عام اولان مرفوع منصوب فرد قجدر بیلنور — اسم مجرور فعله مجزوم خاصدر انده بولنور

النوع الاول فتسعة

جمله مرفوع طقوز منصوب اون وجدیله کورم — نظم اولنور برجه برجه ضبط ایدوب خوش طوت سوزم

اولا فاعل ایکنجی نائب اولمش بی بصر — مبتدادر بل اوچنجی اولدی دوردنجی خبر

اسم کانه در بشنجی ناقصه اولدی مثال — سکز عامل چو خبر التنجی در فی المثال

نفی جنس ایچون اولان لاء خبر یدنجسی — اسم ما لا در سکز فعل اولدی طقوزنجسی

واما المنصوب فثلثة عشرة

پس کم معمول اولا منصوب اون وجدیله حال — بشی مفعول اولدی انک ولدی التنجیسی حال

مبهمه تمییز یدنجی اولدی مستثنی سکز — کانه باب ایچون خبر اولمشدر اکله طقوز

اسم اندر اونجی اون برنجی اسم لا — اون ایکنجیسی اولان اخبار درر للما ولا

اون اوچنجی اول مضارع عدد نوصب نصب ایده — ایکی نوعی قلدی سید نظمه نفسک نصب ایده

واما المجرور فاثنان والمجزوم فواحد

بیر مجزوم فعله مخصوص ایکسی مجرور انک — بیرسی اسم مضاف قد بیر حرف جر انک

الضرب الثانی خمسة

بش دخی تبعا اولن معمول دردر کل اصله — عطف تاکید بدل عطف بیان ایله صفة

الباب الثالث فی الاعراب وهو اما حرکة او حرف او حذف

باب اول باب ثانی اولدی چون ایله مرام — کلدی نوبت ثالثه اول بلدر داون یوز تمام

کسر در فتحیله ضمه حرف در نون ایله واو — دکله حذف اوچدر ولی بر خوشجه صاو

فرد اون اولدی ولکن طقوز انواعی بونک — وجه حصرین دکله اکله واریسه فهمک سنک

وانواع المعرب ٥

دورت وجهدن خالی اولمز معرب انواعن اشت — محض حرف محض اعجام اسمه مختصدر اشت

حذف اعجام فعله مخصوص حذف حرف دخی اکا — قلدی انجق شبهه برجه هر برین بلمک سکا

الذین اختصان للاسم ٥

اولکه اعجام ایله حرفیله انک هر بیر اوج — دوردی ناقصدر انک تام ایکسی بو شبهه هیچ

الاول اما تام الاعراب

تامه ولمشدر محل مفردله جمعی منصرف … ناقصی ثانیه سالم بیر غیری منصرف
جمع مفرد منصرف ایچون مثال جاء الرسول … ناقصی اولیچون احمد در مثال اسم رسول
ناقصی ثانی مثالن استریسك ول لا ات … کار احمد معجزات معجزات معجزات
لیك مجموع جر نصبه اوله غیری منصرف … نصب جرده سالم اوله ماعدادن انصرف

الثانی من الوجه الاربع وهو الحرف

اولدی بل اسماء سته حرفله تامه محل … رفع واو نصبه الف جره یا اولدی محل
ناقصه جمعی مذکر مثل عشرون هم اولو … رفعه واو نصبجره یا علامت فاقبلو
ثانیه ولدی مثال بل تثنیه اثنان کلر … رفعنه الف ولدی اشارة نصب جر یا ایلر
اولك ذکله مثالن کلدی جاء المرسلون … نصب جر ولسه مقام سن اکه دیر مرسلین

الثالث من الوجه الاربع هو الحذف المحض

دور وجهدن وجه ثالث قسمین ولدی اول … ناقصی ولما دی انك جمله تاما کلدی اول
رفعه ضمه نصبه فتحه جزمه حذف اعجام ولن … اول مضارع اخرنده حرف علت اولمین
رفعه ضمه نصبه فتحه جزم حرف اخر اولن … اول مضارع دکه ضبط ایت جزم معمول لن
قل نحب ان نشفع هم داخی لم نخرج مثال … ثانیا لم یرم نا یعفو نا ندعو مثال

الوجه الرابع هو الحرف مع الحذف

دور وجهدن وجه رابع ناقص ولدی اولن تمام … حذف نون دن عشدر اکر جمله سی ولدی تمام
تثنیه ولن مضارع ولدی بل اکه محال … رفعنه نوندر علامت جزم نصبه حذف مجال

اولیا عالم شفاعت ایلسه دی یشفعان … قل رجا ان یشفعا پس دوشدی نون یشفعان
ایت تضرع داخی دی لم یعرضا عنا اله … سیدی اعراض فکر ایت کیجه کوندز ایله

ثم الاعراب على ثلثة انواع لفظی وتقدیری ومحلی

داخی واعرابك اوچ اسمی انی ضبط ایلکل … بیر لفظی بیر تقدیری انك بیری محل
اولدی کامل نظم عامل داخی معمول عمل … قل میسر یا الهی سیده هر دم عمل
مدح اولندی ابتداده علم ایله صاحب کتاب … صاحبی منظوم نا نظم کورمیه اصلا عتاب

في بيان الاخلاق الذميمة على قول الجمهور

امهاتی سوء خلقك يدی جمهورده عدد — دردی نظم اولنشدی قتی بخل واسراف و حسد
بو اوچكده نظمنی چوق كيسه انمشدی رجا — شيمدی توفيق اولمغه سيد دعا ايدر رجا
بذله واجبكی مروت ايله حكم شرعله — بخل اودر امساك اولا دكی تو به اذن شرعله

قال الله تبارك وتعالى ولا تحسبن الذين يبخلون بما آتاهم الله الآية

انمسون ظن بخل ايدنلر ديدی الله وتعالى — وير يلن خير اوله نعمت بل هو شر وبال
بخل ايله جمع اولنان مال طوق اوله اعناقنه — شو بله قرباد اوله اول كون آه ايره اعماقنه

قال عليه السلام خصلتان لا يجتمعان في مؤمن البخل وسوء الخلق صدق

بر حديثنده ديدی جمع اولمز فخر جهان — مؤمن كاملده بخل وسو خلق و خصلتان

وقال عليه السلام لا يدخل الجنة خب ولا لئيم ولا منان صدق رسول الله

راوی روايت ايتدی دير نور جليل — كيره مز خب جنانه داخی منان و بخيل
حب مال اولدی سبب بخله و ماله اوچ كيشی — حب واولاد واقارب ايكيسنده بل كيشی
ثانيا ايتمك تلذذ با وجودی ماله — حب جاه وحب شهوتدر اوچنجی ماله
چوقلر بونلردر سبب بخله ديلر ايسك علاج — حقه اصمرلوهم دی اول قومز بر قولن اچ
قلمدی نمروده بخت النمره دنيالی دلی — قاله جقمی يا قلوربی ساكر دنياء دنی

اولی انك بكا اوسط عنا اخرفنا — هر نه اولورسك اول بوكون اخرده دين
اكری باقن اهل علمه اهل دينه جاهله — عاجلا كلسه اجل يا رب بو مثلی جاهله
سيد غم چكمه اصل بخته دوندر سوزكی — اهل فسقه اكری بق ميل ائمه دندر يوزكی
فرق ينشه يقلشدی بسنك نولجق سن عاقبت — حق رضا سن قومه الدن اولجك سن عاقبت
طوغری سوزدن غم چكنلر مقتدا سی انبيا — اكری سوزله ذوق ايدنلر عصر يمزده اولئا
اوليانك شرطی شمدی دف ونيلر له صدا — تازه دن انشاد شعر يله غنا يله ادا
نيجه دكلر نيجه اشكر بو نيء عالم سيد — ايلدی نهی غنا اونی بشر مواضعده خدا
بحث بخل اولدی تمام كل ايله ترغيب عباد — تو به يه سيد سخا ايت كوله سن يوم التناد

في بيان الاسراف

كلدی بحث اسرافه سيد قبح وجرمن قل بيان — اختصاری نظمه ال اخوانه خوش اولسون عيان
بی نفع انفاق واهلاك واضاعتدر سرف — دين دنياء مباحه نفعی يوق اولدر سرف
بحر وبئر و ناره القا اتمز ارباب حرف — صرف القا ايلينلر غالبا خلقی صويان
هر نه وار ايسه نعم ماكول وملبوس يدار — داخی حفظ اتمز فساده يقلشور زرع و ثمار
حرق وكسر وقطع ايدر اظهار ايدر غيظن حمار — تو بدايدر جان وكوكلدن اتمز الی بر طويار
لحم ايله خبز و مرق جبن وعدسدن ما حصل — مشمش وطين وزبيب حنطه شعير بطيخ بصل
حفظنه اتمز تقيد باش اير اكثر عسل — بندوكی حيوانه بقمز الماز اغزندن اوبان
لعقدن اول غسل قصعه ملعقه وداخی يد — بيمك اچون خبز له مسح ايلمزدن داخی يد
دوشنی ارض اوزره سفره اوزره من ايد الصبيان — عار ايدر دوشرمه دن اسراف ايدر اولور عيان
بر معينی باليوب دوكولنی دوشرمده — احترازا اولور سرفدن خيره واصل مايده

ربط وجب ایدر بشنجیسی رسوله اقتدا   رفع اولور کبر و ریا اولمقده امره مقتدا

دوتشسه خود له برنج لا سیما عند العشا   رمی وکنس اولدی اولور اسراف انی اتمز اصل

صکره دن کورن سفیه یا ظلمدر جمع ایتلین   ایلدر اسراف هیچ دیمز کیمدر بو حکمی سویلین

اتمک حفظ عمامه داخی هم نعل و لباس   جوریدوب احراق ایدنده کرچه اولورسه بلاکن

جوقجه استعمال صابون دهن شمع فی السراج   تبع بالنقصان اجاره اولمدن توبه ایله قاچ

قیمت افزون فضله استیجار ایدر فی الاضطرار   یوغ ایکن احسان غیره نیته یوق اقتدار

فی الوضو کما دخی زیاده فی الکفن   بیمه در فوق الشبع هم کل یوم مرتین

داخی یمک دیندیکله اکل کل ما اشتهی   بو ایکی تأویل اولندیغی حقه حمد ایله سها

بو خسه حال مشکل اولوردی قلسه حکم   ایت دعا صاحب کتابه کورمیه اصلا عتاب

بیه هضم اولمزدن اول سیما یوم القضا   اشلمز اعمال صعب فوق الشبع جون انحصار

یا خود اسراف منزلنده اکر تشبیه در مراد   ایت دعا لی سیدی طبعکجه حاصل ما یراد

داخی اسرافدن اکثار ایده انواع طعام   تا مکر قصد ایده قوماً بعد قوم للطعام

لب خبزی ترک ایدوب قشرین دخی یمک   لبنی بر بولنورسه اولمز اوله کله سرف

قدر حاجتدن زیاده وضع خبز اتمک دخی   سمعه شهرت ضایع اولمقدر یا شرطه اخی

بحر آخر

دخی صرف اوله بر نعمت مناهی به معاصیه   اولور البته اهل اسراف وبرلسه ذره عاصیه

بونی حکم ایلین شرع محمددر صلوة ایله   اکلمه غنا صاحب صوله وارامدیکی کندو کوصوبله

خفی درد تموج ایمده سید بهر ساعات   کل ایمد خلقدن عزلت ایت سلامت بولدهر اوقات

اکر خیر یسه یارب عسر ایله توفیق ایت   عبادنده نفع ایسه ضیدی امورم شرعه تطبیق ایت

علاجه

علاجه کلدیکی اسرافک دخی اسبابنه بحثی   بیان ایت اختصاراً اوزره برقمه نفس ایله بحثی

سبب التیدر اسرافه علاجی اوجدر ایله   حکایات بحثنی ترک ایت اهم امردرکی سویله

علاجک بیری علمیدر عمل اوجنجی در قلعی   اهمدر علم حالیدر دین صورر ایدر قلعی

سفه جهل و ریا سمعه کل سنجی ضعف نفس   ضعف فی الدین درنجی هوا شیطان و غالب نفس

فی بیان الحسد

حسد اتمک اراده زائل اوله نعمت رحمان   سوه هم اولمیه واصل ضرر سز اکر بر اخوان

دوشه قلبینه برشخصک بو بد خو دن بر شی   بولمز انک خلافی در عقب ایدرسه اول انکار

ظهور ایدرسه آثاری اکر بر عضو ظاهرده   حرام اول وقت اولور حمد ایت بو مسلکده باهی ده

امام غزالی مرحومک بونک عکسی در فهمی   تولمدیکی اولسه اول حالک دعا ایتسون اولانی

ایکنجی بحث بیان ایدر سکز ضررین عیان   بلوب فحمایه فرعونی وجودینده زیان ایلدر

کورشدیکی ملعنت کانی کبی فرعونیله بر کونده   سؤال ایلدی اترادن دیدی سندنده بندنده

اشد در برکشی دیدیکی حسد بابن ایده اظهار   عدو ول و توبه اتمز او اولمر دین من الابرار

دیدیکی خاین ندن بلدک دیدیکی وارایدی بر دوستم   اکا عرض ایلدم حاجات ایدوب ابا دیدی دوستم

شوقو کیسم اینکن اولدم ویر اول کونده وافر   کرم غیری احسانک بنم بو نصحی کل طوت

دیدیم حق و یرمدیکی باکه او قدرت کم ایلدم اهلاک   اکر اولایدیم قادر قو خلقی ایدیدیم خاک

بو سوزدن اکلدم بلدم حسددن بد مرض   دیدیکی ملعون بر دیرسن انک اکا باب یک جوقدر

عمومی ناسی حفظ ایده کریم الله رؤف الله   اجل کلمزدن اول توبه دیو خسه دوکنمز اه

یتر بلدر سکز ضررین بیانن سیدی بیننده   خدا توفیق ایده بیره و هم احسان ایده سیننده

بر مفضی کبی غیبت دخی افساد طاعتده   اوجنجی بیننی ضبط ایله کر حرمان شفاعتده

بری دخی تکبر ایتمکدر اول مغرور   تعب هم اولدی اوتنجی بدنجی عجب قلب ای یار

بحر آخر

ساکز نجیسی اکنک حسددر کرچه   اول احدن دیندی ترك ایت الحسود لا یسود
حاسده ایلر ضرر حسدی یوقدر هیچ کدر   چونکه حکم خالقه اولدر ایتمه کندکدن کدر
حسد اسبابدر التی بیان اولندی فی الرابع   تعززله تکبر حب مالدن ایتمه اول قانع
دخی حب ریاستدر بشنجی خبث نفس شوم   اوتز بر کون بنشک اوزره حقد التنجی بر ده ایت لوم

فی بیان افراد اعضاء التسعة

قلبده اتمشدر دلده طقسان دوت اون درت   کوزده طقوز یوز یکی افاتدر خوشنجه باق
بطن ایله افات اولور دورت فرجله اوکوز   رجل ایله اللی التی سید جمله طقسان باشه باق
جمله دورت یوز طقسان التی حفظه السنك دائما   هر ایشك اسان اولوری یوزده اندن یوز التی

فی بیان انواع فرض العین

عمومی ناسه فرض اولان علوم اوچ دیدلر   بیان ایت بن تعدادن دخی لطفیله النظمه
خلوص ایله بیان ایدم که هر بر فردنی دکله   هلاك اشجارنك کوکن قزما غدالقرمه
بریسی علم توحیدی مؤمن به اولدی اکا آد   سکز اعضانك علمیدر ایکنجی بوله کرازمه
اوچنجی علم اخلاقدر خدا تیسیر ایده ضبطن   دینوب باطن دخی فهم ایت هلاکی صحراسی
اکر بر کیمسه جزم ایدوب هدادن ظشره در باطن   دیه یوق ارتدادنه انك سنك شبهه یوق جزم
خدا توفیق ایدوب بو کرمه توحید و اخلاقك   میسر ایلدی نظمن قلان داخی اك نظم

فی بیان افات الاعضاء الثمانیة

قلب و دل اذن عین ایله ید بطن و فرج ایله رجل   جمله سینك ایکی حالی اجتناب و امتثال

اجتناب اولدی مقدم امتثاله بی نزاع   قلبده داخی تخلیه للتحلیه یوق قیل و قال
جمله دن دلدر اهم جرمی صغیر جرمی کبیر   جرمی النی نظمه سعی ایت بو خسته حال کل فقیر
سویلمکله در بشنجی التنجی جرمی فی السکوت   هر بری نظم اولنجق کل نفسه اوتمه شرع طوت
سویلمك اصل اولوب سویلنمسی عارض اولان   التمشی سویلمك اصلی منع عارضدن قلان

فی بیان الافات التی لا اهتمام فیها الزم

خصوصا جرم دل اچنده بیشی   بلوب قاچن کشینك بیته ایشی
دیبو صاحب طریقت ایلدی تعیین   نته کم خوبنه دورتدن ایلدی تعیین
بو شفقتله بو دقت صاحبینه   عجب لا یقمی ایتمك بغض و کینه
اکا هر کمکه ایده طعن و دخلی   که ظاهر اوله انك جهل و بخلی
متلدر جابه لر باغری اولان   اکا رحمت اوقور قدرینی بیلان
او بر عالمدر علمیله عامل   انك قدرین بلور هر کمکه کامل
اکا ایدن دعالی بوله حوری   مرادین ویره حق خلاق و باری
وصیت نامه سن اندرمه زنهار   انکله عامل اولن اوله دیندار
اکا ترکی دیوسن بعما اکری   نه دکلو وار ایسه علمکده پندار
فریدی عصر اولان منقاری زاده   خصال خیریله اولمشدی قاده
وصیت نامه دن یا بنجه نقلی   اکا دخل ایدنك هیچ واری عقلی
انکدمحق تیله قبرینی بر نور   ویره جنتده عالی کوشك
مراده کلم مرادیم ارادة   بیان ایت بین اولسی بو راده
کفر خوفی کفر ایله نفرت   خطا کذب اولدی بشنجیسی غیبت

سلفده اهتمام فی اکثر الحاذ / کذبله غیبته توبه ایله فی الحال
که اخلاق ایجن کبر ایله زیاده / عجب قورتلمق اولورمی زیاده
خلاص اولن بیلن یوم جزایی / نیجه ایدر عباده بو اذایی
کفر حکمی بلندی کجدی حکمی / قلان نذردک نذر دینورسه حکمی
کفر خوف اولنه توبه ایله تجدید / نکاحن احتیاطا ایله تجدید
خطاده حکمی انجق توبه امری / مصر اولمایه توبه ایدر فوری
کفرده کجدی اسباب و علاجی / جهنم فکرین اتمک باش علاجی

بحر آخر

کذب اکادیرلر ویره سن غیر واقعدن خبر / صدق اکادیرلر که ضدی ویره واقعدن خبر
بر حکایه اولدی لازم ایده یز تمهید انی / نیجه اصغا ایله جانم یوقلقه انصافت
قیجدی ملعون ابدا اتمدی کذبی اختیار / نیجه سویلر غیری انی عالم و کنج اختیار

قال الله تبارک و تعالی لاغوینهم اجمعین الا عبادک منهم المخلصین

کلدی برکون حضرت فخر جهانه بر کشی / عرض ایمان اوزره تعداد ایدردی بارها
اوجی بنده قلسه اینک بیر بن انسک اختیار / ساکه ایمان ایتمده قلمزدی بنده اختیار
صوردی درت نسنه ندر ویردی اکا بر جواب / شرب خمر و کذب و غارتکر زنادن با الحجاب
کذبه توبه ایله کر ایمانه بولورسن نجات / کردی ایمانه اشتکورنه اولسه ری نجات
جقدیکی طشره باشنده جمع اولدی هب یاران سو / اتمسه اتدم دیسه مشهور اولاجق سوسو
دوندی فی الحال غیره داخی توبه دیدی یارسو / کندی عندینه کلدکده قلمادی شبهم یا رسول
هر برندن اتسه اتدم دیسه اولور بلان / جرم و کذبه بویله عبرت الور عقلی اولان

فی بیان الغیبة

مستادی ذکری غیبتدر کوبدن صکره بردر / بلو انواع احکامن قجن کشی بیلک مردود
حکایایله رمز ایله مخاطبهم اوله معلوم / دخی تفضیله سب اف لذا انکله حرمتی مجذوم
سوردی حضرت الله کلامنده دیدکی حتی / سوزمی بن بکوز سیزک بیه لحمی اخی موتی

قال الله تبارک و تعالی ایحب احدکم ان یأکل لحم اخیه میتا

اوج اولدی غیبتک نوعی بربینک ضاکم / بربینک قائلی عاصی بربنه اجر اولا وافر
صورسک باعثی کفری ایدر غیبت دخی انکار / ایدرهم ذکر ایتمام بودر بل اقبح و بدکار
تدبر ایلیوب برکس نه دیرسه باعث عصیان / مخاطب ایدنر اولا مرء عفو احسان
ثوابی اولجق موضع بلنسه بهره دار اوسنق / هلاکدن خلاص وهم اجرده حصه دار
تظلم و استعن عرف حذر استفت بشنجی / دخی التنجیس فاذکر محل فساق و اوبنجی
بومقدار اوزره حصر ایله انک بحثنی قم ایله / قرشمه غالبا خلقه هوای نفس کسر ایله

فصل فی بیان ۲ الآفات المنع فیها اصل والاذن لعارض

کفر و سب طعن و بر افشا غنا کذب و نفاق / غیبت سخریته تعریض سؤال منفعت
لعن و غلظت ذی اللسانین امر بالمنکر جدال / خوف کفر و خوض فی الباطل عجمه مفسدت
فی الصلوة فی الخطبه سوز عند الاذان فحش و سؤال / مشکلات اوله تعبیرده خطا و معصیت
ایلمه سوء شفاعتله سؤال عن کنه ذات / صورمه عیب ناسی نیجه و خصومت عدت
فی المساجد فی الجماع عند القراءة سویلمک / فی الخلا بعد الطلوع سوز رد عذری عادت
رای ایله تفسیر قرآن ظالمه کوستر یولک / جوق یمین ایله تناجی استماع وقف و تولیت
عالم و فاضل جاهله شاکرده سوز / سویلمک اتمک اخافت اذن اجارت معصیت
کافر و ظالم دعاسی مسلم اوزره بددعا / حل حرمتدن سؤال وضع لقب در معصیت

کافره بول ایدنه ویرمه سلام کسمه کلام | اتمه نامحرمله نفسه بد دعا عاقبت
اسماك حکمی وصیت غیر حقه هم یمین | رد تابعله خطا کذبا یمینه یوق عدت
التمش آفاتن بیانه ایلدی توفیقن خدا | حافظه جنتده حوری ویره عالی منزلت
قلدی بش نوعی لسانك بیرسی اولدی تمام | اکر ده توفیق ایره حق نظم اوله لی معدلت

فصل فی بیان ما لا یتعلق بمعاش وما یتعلم

بش نوعدن ایکن اکر تعلق بر معاش | آلتیده ضبط ایله بر بر اوله جائز بدمعاش
فضله ما لا یعنی سوز مدح و شعر سجع و مزاح | آلتین اون بر اجاره بیع و رهن ایله نکاح
ربح و شرکتله تجارت ایله ایداع و طلاق | طقوزنجی هبه جائز عاریت تم العتاق

فی بیان العبادات المتعدیة والقاصرة

دورت عبادت غیره سار قاصره اوچ کوز آچ | هر برینك اصلی اذن شرعه اوزا ایسه قاچ
ساریدر تعلیم و تذکیر امامتله اذان | قاصره ذکر و تلاوتله دعا عمرك خزان
اولمدن اوچ شرعه سید بو خسه دیتیم | جمله سکسان دورت کلاما اولی من حیث السکوت
حق تعالی عون ایدرسه انی نظم ایلسك | کندك عامل اولسك اول صکره خلقه سویلسك
بلکه کوکل اولمیه جاهل بوله کلام مهدی | بی غرض اولسه کلام قلبلرده هب قلمز مهدی
ایله سید بو رجالی جرمکه قیل اعتراف | هیبت قالبله دین اولمز کرکدر قلب صاف
دیمدیمی حق بن ویرمز نفع مال و بنون | دیرسن امنا کوکلدن یوغیسه قلبده جنون
صندیلر خلقی بی عمل علمیله بولینور نجات | بوکه کمدر درد سیورسه ارباب فنون
کل مراده اچه باب غنی سید سوزا اوزار | کوچ کونی کلدکده قلمز شك و اوهام و ظنون

فی بیان آفاته من حیث السکوت

اولکه من حیث السکوت ترك تعلمده ملول | ترك نصح اولدی ایکنجی وار ایکن ظن قبول
ترك ایدن تعلیم و فتوی حضره اولمشکن حکم | حاکم ایکن قاضی ترك ایدن مراد اوزره حکم
والدین ایله محارم ایله ترك اتمك کلام | بی وجه رد ایلمك مسنون ایکن ترك سلام
قودن ایله قادر ایکن مظلومی تخلیص اتمك | بلدوکن اعلام محتاجکن اکر کتمك
دیمه مکله ترك ایدن تعظیم الله تعالی | عاجز ایکن ترك ایدن اتمامیا و نیجی سؤال
اسمی فخر کائنات اکلسه حکمی مختلف | فرضدر دهر بار ایشتسه دیدلر بعض سلف
بودرر قول اصح طبع سلیم ایدر سرور | کا اسم مولی بو نه دولت فهم ایدن بو کوزره
بیدی اعضا قلدی جرمی نظم اولنمقدر مرام | جمله دل آفات سید اولدی طقسان درت تمام

فصل فی بیان آفات الاذن جملتها اربعة عشر

استماعا التی اذن آفاتی اعراضا سکز | جمله اون نظم توفیقن رفیق ایدی خدا
دکلمك جنس ملاهی و غنایی اضطرار | داخی قرآن اجره اولا لحن و خطابله صدا
استماع اول سوزیکم سویلنمسیدر لایجوز | یوغکن حاجت اولا سوز اجنبیه ایله ادا
بر بولك قومك کلامن دکلیه بن لیك قوم | کورهلر انی کم آنده یوقدر شرعی ندا
برضرر قصد اولسه لکن مال و نفس و اهلنه | دکلمك جائز اولور یوق شرعله منع صدا

فصل فی بیان آفاته من حیث الاعراض

اول سکز من حیث الاعراض اوله ترك استماع | خطبه و قرآنی تابع داخی متبوعدن خطاب
قاضی خصمك مفتی مستفتی کلامن دکلمز | دکلمکدن کجدیلر بلکه ایدر حدسز عتاب
دکلمز محتاج کلامن اغنیا قوم و کبار | یوز اکر کوزین اکر قلب فقرا اولور کباب
سائلك مسؤل عنه داخی کلامن رد ایدر | شرعله سائل ایکن دیر یوخسه غیرتت عتاب

سكزنجی والیلر كلسه ولا یتدن تكات
وار در رو والله بالله ذرّه جه یوق شكیمز

دكلمز لر سه نذر عم یوقیدر حنث وحانث
شك ایدن واریسه شكیمز اولدر اهل ثبت

فصل فی بیان آفات العین

كوز ایچون آفات ایكیدر دردر من حیث النظر
عین تحقیر ایله بقمق در فقین ایت علاج
ای وجه داخی غیرك بیتنه ایتمك نظر

بشی تغمیض ایله در كل ایكیسندن ده آیت تحذر
معصیتله منكر اته بقمه بولور سك عقاب
انقضاض كوكبه دردنجی اتباع بصر

فی بیان آفاته من حیث التغمیض

فی الصلوة جمعه جماعت اچ كوزك كیتسون ظلام
بقمه دن غیری وجهدن یوغیسه حكمه محال
قلب ودل قولاغ ایله كوز جرمنی ایتدك بیان

حكم ایچون قاضی شهادجون بشنجی دردر تمام
اول وقت جائزدر ممكن ایسه غیره مجاز
بشی قلدی غفلت ایتمه سعد واردر اویان

فی بیان آفات الید من حیث البطش

یوزیدی دینك ایشت ضبط ایله كل آفاتنی
قتل وجرح وضرب وجهیله غصب احراق وعلو
دفع زلّه غمز اعضا اخذ رشوت انتزاع
كزلی الموء عشر ونذر وفطره كفارت زكوة
لمس وماینكر هله اهلاك نقص وتعییب غرض
نافله احسان الموء هدایا بی كسی
وقف باطلدن اخذ وقف صحیحدن بر خلاف
لعب حمامه معازف ضرب طنبور وقضیب

نظم اولور ضبط ایله بر بر ترك ایدوب وضع اثم
اخذ میته بول ودم عذره وحمل ایدن ملوث
للریا للمعصیه اعطا وشطرنج لا نزاع
هاشمی قربان غنیسی اله مزالن ممات
صانع آلتی استنجا وسو مكرمك اكر یوقسه غرض
اولور آفات ویرمك ظنینه اوغرسه كبی
الدمز مصرف دكلكی اكثر اولورسه خلاف
لعب نرد روع مسلم لعب ولهو امر جنب

بی جرم ضرب لقطهم داخی اخذ ما وجب
وضع بر جم حلق لحیه راس مرّه من شمال
بلنه الموء هدایا وتصدّقله مسبغ
محدث ونابا كه بر موق حائض صاحب نفاس
بوته ایتمك جانلویه قتل ایلمك صبرا دخی
سل سیفیله اخافه لمس ما یحرم نظر
ویرمك ایچون مال غیر الموء صقلدن هم ازی
فرج ودبر ایتمك ادخال اصابع بی حجاب
غیر مملوكدن الموء مال وتصویر صور
فضه دن غیری تختم ایتمه كافرله كلام

مثله اغماء صغیر جنه عنه دن ما عجب
كیه صاغدن چیقرب تحریش نبش ایتمك صلات
غصب واعطاء رشوت جهلیله ایده بیع
یازلن آیات وتفسیرده یاپشما مقده خاص
یازمق اولسوزی كم انی سوكنك آفاتی داخی
طرلغن شعرن كنیفه آتمسی اولكدر
المغ وتصغیر مصحف سق اولور نیرابری
اتمه تشبیك فی المسجد داخی هم عند الذهاب
یولمه قرك پاش اوتن تسبیح ایدر بلكم صو
حبس ایچون مال المه درسكسن سكزیدر تمام

فی بیان آفاتهما من حیث القبض والامساك

یدی امساك وقبضیله قلاندر اون طقوز
بری انقاذ مظلومدن رمیدن قطع اظفار
سرج اطفاسی اغلاقدن مواشی كف صبیان
لقیط ولقطه اخذندن دخی دفع اذا
دخی قورتمق غرقیله حرقدن انس وحیوان
انك اون طقوزی سید هلاكه وار بر حیوان
سكسن سكز اوطقوز مجموعیدر یوز یدی

اولور هر بیرنك نظمی دیلرسه منزل الاثبات
اراقه مخصوص رندر طنبور ایده سه اشرار دن
خصوصا اولیلده دخی طنبور ملاهیدن
اشد در قادر یكن ایمین دفعی او ظالمدن
وهم قاب اغزین اورتمك ایله تخمیر اوانی
الی حفظ ایتمامك اولدی بو جمله یوز یدی حوادث
ضبط ایدوب فهم ایده ندا فرین زیرنده

فی بیان آفات البطن

بطنك آفاتی بیانه کلدی مقصود و مرام
فی الطریق و عند المقابر بیه طرق دخی
من ذهب من فضه اکل و شرب اکل بالشمال
لهو اولوب لعب و غنا مثلی ضیافتده طعام
اخییمك بطن ایچون آفات اولیجه کیف حال
مختلف مرضایه بخس اولانی احوط اجتناب
صفر وی اولنلره بیمك عسل و یر کسر
بیمه داخی اول طعامی و بن ابدانه ضرر
ترك بسم الله ایله میت طعامندن بیمك
اغنیا ضبط ایلدی حق فقیری بن کماك
یوم تبلی کوننه قلمشدر غیری علاج
موت و ضعفه وارنجه اکل و شرب عاینده
اولور آفاتی وجود ایله انك دخی عدد

عینا غیر دخی مکروها ادخال طعام
داخی ادخال اول طعامی و ارکن خبثه یقین
داخی فی السوق بیه هم فوق الشبع عادة
یا مباحا وریا سمعه ایچون اولسه طعام
توبه دن غیریه چاره سیدی یوقدر محال
غیر اوکنده تلمه دن بینه طعام ایچیله آب
هم دخی وسط طعامدن بیه لطف ایله کس
طوعمین قوم مسلما درهمان افخذدن ارد
اوج یدی کرق بل طعام من اغنیایه ذهبك
کندی زغمجه کچینور هر بریسی بر کماك
سیدی ترك ایت بو بحثی کل صددن
بیمه مك هم ایچمه مك راضی دکلکن والدین
عون این خلاق عالم یا قسنده نظم ایدیم

زنا اتیان حیوانه لواطه فرج ایچون آفات
صغیره عند شخص هم مریضه قبل الاستبرا
یو نکلمك شمسه ایه قبلیه هم آتمق استدبار
بین تعظیم اولن شیله زجاج و دو ثلاث استنجا
تبول مغتسلده هم جحرده نقع بول الخصا

دخی اهل نفاسه حائضه استمتاع عدم مافات
حذرایت هم دواعیدن اهم الزمدن استبرا
تخلی فی الطریق ظله تبول ایلین لی غار
تبول فی الموارد دربنی حق ایلیه استنجا
قیاما بول ایدن راکد ایله جاریده لا تخصی

وجودیده بولر جمله عدم اوج اتیده اظهار
قله سید دعا ایده رجا جمله ابرار

في بيان آفات الفرج بالعدم

ایکی بیننده عدل اتمز قلور حتی جماع اتمز
تمام اولدی یدی اعضاو کلدی رجلك آفاتی
تمام اولدی اولور ایکی بولدن اجتناب اتمز
بیان اولنده هب بربر بونك آفاتی

في بيان آفات الرجل

جهاده مجلس عصیانه کیتمك فعل بقمقله
دخی محتاجکن انلر وجوه خدمت و زاده
دخی کیتمك اول اسفاره هلاك خوفی اوله
یدنجی قچمه طاعوندن دخی کیرمك اولن
اوزتمق ایغن سمتی کتابه مصحفه قبله
دخی اول مجلسه قبره یوریمك یوغکن دعو
نفاسیله جنب حایضکه کیتمك مسجده آفات
اورانك ایله بیرن دخی اتلاف ایدرسه مال
مکرکم اقتضا ایده کیتمك حاکم الشرعه
بولاده کیتمك آفات اولمغك بیری نذر
صقن الطلاقه ناظر اولوب حقه ایماندن
مکان اشرفه کرمك صولیله چقمه صاغیله
صفوفده یوغکن فرجه تخطی رقاب ناس

یوغیکن بابا انادن اذن نسز طبع یقمقله
نیجه ترك ایده اولمایه مگر ایمانی میعاده
بیلمز اذن شرعیله بنن اولورسه طالب
اکلمش باغ و بستان داکرلن سوریلن بین
بولاده وضع خبز اوزره بولر لا تقالکن
نساموتایه تبعیت قبوده کیده هم عورت
قبور اوزره اولور مقعد اوتورمه غیر دیمانات
بکه قاضی یه ظلم اربابنه ایرنه اوله حاکم
صقن کیتمه دین کافره اولوربق اصلله فرعه
حیله ایله جمع دنیادر والا هربری سید
اهانت ایلمه زنهار قچن هم کذب واعاند
کیه خف ونعلن صولیه چقارمه صاغیله
سفردن کرم لرکسز کوکه غافلدر رجوع

في بيان آفات العدمية

جهاد و حج و فرضینی تعلم جمعه تعلیمین   قعود ایتمک جماعتدن اکا یوق فاین تعلیمین

قعود ایتمه اوده عودتدن یوغیکن انده بر منکر   دخی امر ایله معروفی دخی نهی عن المنکر

رعیه راعی امر ایتدن ولدهم والدامریدن   قعود ایتمک کبائردر اهمدر جمله امردن

هلاک ایلتسن انسانی و مالی و داخی مظلومی   هلاکه اولمیه سعیی بلور کن جمله مظلومی

وهم حاجت عاجزدن دفندن غسل موتی   خصوصا استنه اجرای سنت سمت موتیدن

اجیر مستاجر امرندن اوتودمق سنکی بر تام   بولرله اوله کور عامل بولایم در سنک هر کام

فی بیان آفات جملة البدن غیر مختصة بعضو معین

جمله عضوک طقساندر انی سیند عیان   نظمی ایستا اولمق اوزره ایله اخوانه بیان

رقص و سحر و شتم و عینه و ربا و احتکار   اویومق بین العشائین آخر و اول نهار

فطره اضحیه کفارت حج قضا نذر جهاد   جمعه ایقادو بوسندن ترک صوم عز عباد

غسل آبدست و جماعت تسویه و ترک صلوة   کشف عورت قطع رحم جمله عقوق ارباب مان

اقتناء کلب و مراءه اوله ملاتی سنر   فتح فم عند التثاوب قو کشیه ایتمک اذا

سویلمک اشرار بیمک بحره سکنای حمام   توبه ایت لبس حرامدن اجتنادن فی السلام

حبس طیر اکل توم و هبه دن ایتمک رجوع   ایتمه نامحرمله خلوت هکذا ابدر رجوع

انبطاح ترک ولیمه اوجدن اکسکده سفر   ترک تعدیل اولمیه هم کلب و قماکدن فی السفر

سوم علی سوم غفلت اوزره الناندن انتقام   ایلمک تو فرشاب سنته یوقدر نزاع

سائله مسجدده احسان مسرفه ایتمک کرم   استراین مکره اقراض نهال در و م

ترک عانه حلق راس مطل غنی جنکدن فرار   اوینده قرآن این حلقه اجنده قرار

اویمق اولدی امامه بوله کیتمک حمامه   فرض ایکن ویرمز زکوتی کیدوکی ثوب حریر

بیغن طرنقلرین قلتق قلن پاک ایتمک   داخی تأخیر ایلمک خام جسمنی پاک ایتمک

خطبه اوزره خطبه تغریق و ثلث و ملون   فی الطریق فی الظل والشمس جهل ایله ایتمک جلوس

ایتمه مکدر دایره دن بیتمک ایرا اوزره شا   ایتمک امساک معازف للرجال والنسا

یومدن یتمق ال عصیان مملوک مالکه   بکزمک ار عورته عورت اره برکا

زوج رعایت ایتمه مک هم زوجه زوجک حقنده   ایتمه تعلیق تمیمه نسل ضایع حقنده

فی المساجد کار و کسب اوتورمه غیر کیرنده   کلسه بولسه سنی اول کلسه برنده یرنده

بوده بر سطح اوزره نوم اهل قرایه بیع مال   عالم و اب اولمیه قاری قیام ایتمک محال

ایتمه مک بر قوله شفقت نفس ایچون اخذ وکیل   یازیلن بر نسنه حرف تعظیم ایتمز سه سفیل

جرم اعضا اولدی طقسان سیندی کل اج کوزک   توبه ایت اولسون منور ظاهر اعضا اوزک